VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (septītā palāta)

2013. gada 7. martā*

Vide — Direktīva 2003/87/EK — Siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēma — Pagaidu noteikumi saskaņotai bezmaksas emisiju kvotu sadalei, sākot no 2013. gada — Emisiju kvotu sadales aprēķinam piemērojamie kritēriji — Vienlīdzīga attieksme — Samērīgums

Lieta T-370/11

Polijas Republika, ko pārstāv *M. Szpunar*, *B. Majczyna*, *C. Herma* un *M. Nowacki*, pārstāvji,

prasītāja,

pret

Eiropas Komisiju, ko pārstāv *E. White*, *K. Herrmann* un *K. Mifsud-Bonnici*, pārstāvji,

atbildētāja,

par lūgumu atcelt Komisijas 2011. gada 27. aprīļa Lēmumu 2011/278/ES, ar kuru visā Savienībā nosaka pagaidu noteikumus saskaņotai bezmaksas emisiju kvotu sadalei atbilstoši 10.a pantam Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2003/87/EK (OV L 130, 1. lpp.).

VISPĀRĒJĀ TIESA (septītā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs A. Ditrihs [*A. Dittrich*] (referents), tiesneši I. Višņevska-Bjalecka [*I. Wiszniewska-Białecka*] un M. Preks [*M. Prek*],

sekretāre K. Hērena [*C. Heeren*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2012. gada 28. novembra tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

Tiesvedības priekšvēsture

1 2003. gada 13. oktobrī Eiropas Parlaments un Eiropas Savienības Padome pieņēma Direktīvu 2003/87/EK, ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK (OV L 275, 32. lpp.); pēdējo reizi tā ir grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 23. aprīļa Direktīvu 2009/29/EK, lai uzlabotu un

* Tiesvedības valoda – poļu.

paplašinātu Kopienas siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju kvotu tirdzniecības sistēmu (OV L 140, 63. lpp.; turpmāk tekstā – "Direktīva 2003/87"). Šī siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju kvotu tirdzniecības sistēma tika izveidota, lai samazinātu šādas emisijas Eiropas Savienībā.

2 Saskaņā ar Direktīvas 2003/87 10.a pantu Eiropas Komisija ievieš Savienības mērogā pilnībā saskaņotus īstenošanas pasākumus par saskaņotu bezmaksas emisijas kvotu sadali. Šajā ziņā Komisijai ir pienākums noteikt līmeņatzīmes katrai nozarei un par sākuma punktu pieņemt nozares vai apakšnozares 10 % efektīvāko iekārtu darbības vidējo rādītāju Savienībā 2007. un 2008. gadā. Pamatojoties uz šīm līmeņatzīmēm, tiek aprēķināts to emisijas kvotu skaits, kas tiek piešķirtas bez maksas visām attiecīgajām iekārtām no 2013. gada.

3 2011. gada 27. aprīlī Komisija pieņēma Lēmumu 2011/278/ES, ar kuru visā Savienībā nosaka pagaidu noteikumus saskaņotai bezmaksas emisiju kvotu sadalei atbilstoši 10.a pantam Direktīvā 2003/87 (OV L 130, 1. lpp.; turpmāk tekstā – "apstrīdētais lēmums"). Atbilstoši apstrīdētā lēmuma 2. pantam šis lēmums attiecas uz emisiju kvotu bezmaksas sadali stacionārajām iekārtām, kas minētas Direktīvas 2003/87 III nodaļā, tirdzniecības periodos no 2013. gada, izņemot emisiju kvotu bezmaksas pagaidu sadali elektroenerģijas ražošanas modernizācijai atbilstīgi šīs direktīvas 10.c pantam. Saskaņā ar apstrīdētā lēmuma preambulas pirmo apsvērumu kvotu sadali nosaka pirms tirdzniecības perioda, lai nodrošinātu netraucētu tirgus darbību. Apstrīdētā lēmuma I pielikumā Komisija ir noteikusi Direktīvas 2003/87 10.a pantā ietvertās produktu līmeņatzīmes.

Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi

4 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2011. gada 8. jūlijā, Polijas Republika cēla šo prasību.

5 Pēc tiesneša referenta ziņojuma Vispārējā tiesa (septītā palāta) nolēma sākt mutvārdu procesu.

6 2012. gada 28. novembra tiesas sēdē tika uzklausīti lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumi un atbildes uz Vispārējās tiesas uzdotajiem jautājumiem. Šajā tiesas sēdē Polijas Republika norādīja, ka tās prasības pieteikumā ietvertie apsvērumi attiecībā uz ķīmijas rūpniecības nozari un pārstrādes rūpniecības nozari, kas izklāstīti pamatā, kurš balstīts uz samērīguma principa pārkāpumu, ir paredzēti vien tāpēc, lai pamatotu šo pamatu, un neietver autonomu pamatu.

7 Polijas Republikas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

— atcelt apstrīdēto lēmumu;

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

8 Komisijas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

— noraidīt prasību;

— piespriest Polijas Republikai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Juridiskais pamatojums

9 Prasības pamatošanai Polijas Republika izvirza četrus pamatus. Pirmais pamats ir balstīts uz LESD 194. panta 2. punkta otrās daļas, lasot to kopā ar LESD 192. panta 2. punkta pirmās daļas c) apakšpunktu, pārkāpumu, jo Komisija neesot ņēmusi vērā katras dalībvalsts īpatnības attiecībā uz kurināmo, esot izmantojusi dabasgāzes jaudu kā atsauces kritēriju, uz kura pamata tiek aprēķināti

emisijas koeficienti, un dabasgāzi kā atsauces kurināmo. Otrais pamats attiecas uz iespējamu vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu, kā arī LESD 191. panta 2. punkta, lasot to kopā ar šī panta 3. punktu, pārkāpumu, jo Komisija, sagatavojot apstrīdēto lēmumu, neesot ņēmusi vērā atšķirīgo situāciju, kāda pastāv starp Savienības reģioniem. Trešais pamats ir balstīts uz samērīguma principa pārkāpumu, jo Komisija apstrīdētajā lēmumā esot noteikusi ierobežojošākas emisijas līmeņatzīmes, nekā to prasa Direktīvas 2003/87 mērķi. Ceturtais pamats attiecas uz iespējamu Direktīvas 2003/87 10.a panta, lasot to kopā ar šīs direktīvas 1. pantu, pārkāpumu un faktu, ka Komisija neesot bijusi kompetenta pieņemt apstrīdēto lēmumu.

Par pirmo pamatu – LESD 194. panta 2. punkta otrās daļas, lasot to kopā ar LESD 192. panta 2. punkta pirmās daļas c) apakšpunktu, pārkāpumu

10 Polijas Republika apgalvo, ka, pieņemot apstrīdēto lēmumu, Komisija esot pārkāpusi LESD 194. panta 2. punkta otro daļu, lasot to kopā ar LESD 192. panta 2. punkta pirmās daļas c) apakšpunktu, jo šis lēmums ietekmējot dalībvalsts tiesības noteikt energoresursu izmantošanas nosacījumus, tās izvēli starp dažādiem enerģijas avotiem un energoapgādes vispārējo sistēmu attiecīgajā valstī. Tā uzskata, ka, pieņemot noteikumus, lai noteiktu emisijas līmeņatzīmes attiecībā uz noteiktām vielām, kas izdalās no iekārtām, kuras ietilpst siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā, Komisija ir devusi priekšroku dabasgāzei, kas dominē vienīgi dažās valstīs, salīdzinājumā ar citu kurināmo, tādu kā ogles, kas tiek izmantotas kā galvenais kurināmais citās dalībvalstīs. Komisija esot izvēlējusies dabasgāzi kā atsauces kurināmo, lai noteiktu vielu, siltuma un kurināmā līmeņatzīmes. Tā kā ogļu tehnoloģiju rezultātā esot vērojams pastāvīgs emisiju intensitātes samazinājums, šī izvēle esot bijusi patvaļīga un nepamatota. Līdz ar to iekārta, kuras darbībā tiktu izmantota visjaunākā ogļu tehnoloģija, iegūtu mazāk bezmaksas kvotu nekā cita iekārta, kurā tiek izmantota vecāka tehnoloģija, bet kuras pamatā ir dabasgāze, kā rezultātā ievērojami samazinātos to uzņēmumu konkurētspēja, kuri izmanto ogļu tehnoloģiju. Šādas situācijas rezultātā samazinātos šo uzņēmumu ražošana un tādējādi arī to dalībvalstu iekšējais kopprodukts (IKP), kurās kā galvenais kurināmais tiek izmantotas ogles, kā arī notiktu "oglekļa emisiju pārvirze", proti, to Savienībā esošo uzņēmumu, kuru nozarēs ir liela starptautiskā konkurence, darbības vietas maiņa uz trešajām valstīm, kurās prasības attiecībā uz siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju nav tik stingras. Uzņēmumu pārorientēšanās uz gāzes tehnoloģiju pārdošanu apstrīdētā lēmuma rezultātā palielinātu pieprasījumu pēc dabasgāzes attiecīgajā valstī, izjauktu tās enerģijas bilanci un liktu tai pārskatīt visu energoresursu politiku.

11 Pirmkārt, runājot par iespējamo LESD 194. panta 2. punkta otrās daļas pārkāpumu, ir jānorāda, ka šis noteikums ir ieviests ar Lisabonas līgumu un attiecas uz tiem iestāžu pasākumiem, kas īstenoti energopolitikas jomā saskaņā ar šī punkta pirmo daļu.

12 Atbilstoši LESD 194. panta 2. punkta pirmajai un otrajai daļai pasākumi, kas vajadzīgi, lai sasniegtu šī panta 1. punktā paredzētos Savienības mērķus enerģētikas jomā, neietekmē dalībvalsts tiesības paredzēt nosacījumus savu energoresursu izmantošanai, izvēlēties kādu no energoavotiem, kā arī noteikt savas energoapgādes vispārējo sistēmu, neskarot LESD 192. panta 2. punkta pirmās daļas c) apakšpunktu.

13 Apstrīdētais lēmums ir uzskatāms par Direktīvas 2003/87 īstenošanas pasākumu, jo tā juridiskais pamats ir šīs direktīvas 10.a pants. Savukārt pēdējās minētās juridiskais pamats ir EKL 175. panta 1. punkts (vēlāk, pēc grozījumiem – LESD 192. panta 1. punkts). Līdz ar to apstrīdētais lēmums ir uzskatāms par pasākumu, kas īstenots vides politikas jomā, nevis par pasākumu, kas īstenots saskaņā ar LESD 194. panta 2. punkta pirmo daļu.

14 Pretēji tam, ko apgalvo Polijas Republika, Direktīvas 2003/87 preambulā un apstrīdētajā lēmumā ietvertie formulējumi, kuros ir atsauce, pirmkārt, uz EK līgumu, it īpaši tā 175. panta 1. punktu, un, otrkārt, uz Direktīvu 2003/87 un tās 10.a pantu, neļauj secināt, ka visi EK līguma vai Direktīvas 2003/87 noteikumi ir uzskatāmi par šīs direktīvas vai apstrīdētā lēmuma juridisko pamatu. Saskaņā ar

pastāvīgo judikatūru Savienības tiesību akta juridiskā pamata izvēle ir jāpamato ar objektīviem elementiem, kurus Tiesa var pārbaudīt, tostarp ar akta mērķi un saturu. Šajā gadījumā Direktīvas 2003/87 juridiskais pamats bija vienīgi EKL 175. panta 1. punkts, un minētās direktīvas 10.a pants ir uzskatāms par apstrīdētā lēmuma vienīgo juridisko pamatu (šajā ziņā skat. Tiesas 2008. gada 6. novembra spriedumu lietā C-155/07 Parlaments/Padome, Krājums, I-8103. lpp., 34.–38. punkts un tajos minētā judikatūra).

15 Līdz ar to, tā kā apstrīdētais lēmums tika pieņemts, pamatojoties uz direktīvu, kura neietilpst LESD 194. panta 2. punkta pirmās daļas piemērošanas jomā, un tā kā minētās direktīvas juridiskā pamata izvēli Polijas Republika neapstrīd, iebildums, kas balstīts uz šī noteikuma otrās daļas pārkāpumu, katrā ziņā ir jānoraida.

16 Šāds secinājums nevar tikt apšaubīts ar Polijas Republikas argumentāciju, saskaņā ar kuru katra Savienības tiesību akta atbilstības vērtējums tiek izdarīts, ņemot vērā visus līguma noteikumus, nevis tikai tos, kas attiecas uz politiku, kuras mērķi ir jāīsteno ar attiecīgo tiesību aktu. Šajā ziņā Polijas Republika apgalvo, ka LESD 194. panta 2. punkta otrajā daļā ir ietvertas dalībvalsts tiesības paredzēt nosacījumus savu energoresursu izmantošanai, izvēlēties kādu no energoavotiem, kā arī noteikt savas energoapgādes struktūru, neskarot LESD 192. panta 2. punkta pirmās daļas c) apakšpunktu. Šīs tiesības ir uzskatāmas par principu, kas attiecas uz visām Savienības politikām, ievērojot LESD 192. panta 2. punkta pirmās daļas c) apakšpunktā paredzēto izņēmumu. Polijas Republika uzskata, ka citu politiku ietvaros veiktie pasākumi nedrīkst ietekmēt šīs tiesības. Dalībvalstis vispār neesot piešķirušas Savienībai ekskluzīvu kompetenci LESD 194. panta 2. punkta otrajā daļā paredzētajā jomā.

17 Taču ir taisnība, ka saskaņā ar LESD 194. panta 2. punkta otro daļu pasākumi, kas veikti saskaņā ar šī punkta pirmajā daļā paredzēto procedūru un kas nepieciešami, lai sasniegtu šī panta 1. punktā paredzētos Savienības enerģētikas politikas mērķus, nedrīkstētu ietekmēt dalībvalsts tiesības paredzēt nosacījumus savu energoresursu izmantošanai, izvēlēties kādu no energoavotiem, kā arī noteikt savas energoapgādes struktūru. Tomēr nekas neļauj domāt, ka LESD 194. panta 2. punkta otrajā daļā ir paredzēts vispārējs aizliegums ietekmēt šīs Savienības vides politikas jomā piemērojamas tiesības (šajā ziņā skat. Tiesas 2012. gada 6. septembra spriedumu lietā C-490/10 Parlaments/Padome, 77. punkts). Pirmkārt, LESD 194. pants ir vispārīgs noteikums tikai enerģētikas nozarē un līdz ar to ieskicē kompetenci, kas var tikt uzskatīta par nozares kompetenci (ģenerāladvokāta P. Mengoci [*P. Mengozzi*] secinājumi iepriekš minētajam 2012. gada 6. septembra spriedumam lietā Parlaments/Padome, 33. punkts). Otrkārt, jānorāda, ka LESD 194. panta 2. punkta otrajā daļā ir skaidra atsauce uz LESD 192. panta 2. punkta pirmās daļas c) apakšpunktu. Patiešām, LESD 194. panta 2. punkta otrajā daļā ir paredzēts, ka aizliegums ietekmēt dalībvalsts tiesības paredzēt nosacījumus savu energoresursu izmantošanai, izvēlēties kādu no energoavotiem, kā arī noteikt savas energoapgādes struktūru, ir piemērojams, neskarot LESD 192. panta 2. punkta pirmās daļas c) apakšpunktu. Kaut arī šim pēdējam noteikumam patiešām ir vienīgi procesuāls raksturs, tomēr tajā ir paredzēti īpaši noteikumi attiecībā uz Savienības politiku vides jomā. No minētā izriet, ka LESD 194. panta 2. punkta otrajā daļā paredzētās tiesības šajā gadījumā nav piemērojamas, jo apstrīdētais lēmums ir uzskatāms par vides politikas jomā īstenotu Savienības pasākumu.

18 Jāatzīmē, ka LESD 192. panta 2. punkta pirmās daļas c) apakšpunktā paredzētie pasākumi nozīmē Savienības iestāžu iesaistīšanos enerģētikas politikas jomā (Tiesas 2001. gada 30. janvāra spriedums lietā C-36/98 Spānija/Padome, *Recueil*, I-779. lpp., 54. punkts, un 2005. gada 13. septembra spriedums lietā C-176/03 Komisija/Padome, Krājums, I-7879. lpp., 44. punkts). Taču LESD 192. panta 2. punkts ir jālasa, ievērojot tā 1. punktu. Saskaņā ar LESD 192. panta 1. punktu atbilstoši šajā punktā paredzētajai procedūrai Padome lemj gadījumos, kad tai jālemj par darbībām, kādas jāveic Savienībai, lai īstenotu LESD 191. pantā paredzētos Savienības vides politikas mērķus. Saskaņā ar LESD 192. panta 2. punktu šajā punktā paredzēto lēmumu pieņemšanas procedūru, neskarot 1. pantā paredzēto procedūru, piemēro gadījumos, kad Padome pieņem noteikumus un veic pasākumus, kas uzskaitīti šajā 2. punktā. Līdz ar to no šo divu noteikumu formulējuma izriet, ka LESD 192. panta 1. punkts principā ir uzskatāms par juridisko pamatu aktiem, ko pieņem Padome, lai īstenotu LESD 191. pantā paredzētos

mērķus. Turpretim LESD 192. panta 2. punkts ir ticis formulēts tā, lai tas būtu piemērojams gadījumos, kad runa ir par tādiem šajā 2. punktā norādītiem pasākumiem, kas būtiski ietekmē dalībvalsts izvēli starp dažādiem energoavotiem, kā arī tās energoapgādes struktūru (šajā ziņā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā Spānija/Padome, 45. un 46. punkts).

19 Otrkārt, ciktāl Polijas Republika atsaucas uz LESD 192. panta 2. punkta pirmās daļas c) apakšpunkta pārkāpumu, ir jānorāda, ka šajā noteikumā ir paredzēts, ka, neskarot šī panta 1. punktā paredzēto lēmumu pieņemšanas procedūru un LESD 114. pantu, Padome, vienbalsīgi lemjot saskaņā ar īpašu likumdošanas procedūru un pēc apspriešanās ar Parlamentu, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju (ESK) un Eiropas Savienības Reģionu komiteju, veic pasākumus, kas būtiski ietekmē dalībvalsts izvēli starp dažādiem energoavotiem, kā arī tās energoapgādes struktūru.

20 Jāatgādina, ka apstrīdētais lēmums ir uzskatāms par Direktīvas 2003/87 izpildes pasākumu un ir balstīts uz šīs direktīvas 10.a pantu kā juridisko pamatu. Šis pēdējais noteikums Direktīvā 2003/87 tika ieviests ar Direktīvu 2009/29.

21 Tomēr, kā atzīst Polijas Republika, tā nav izteikusi iebildumus pret Direktīvu 2009/29. Līdz ar to, tā kā nav iebildes par prettiesiskumu attiecībā uz Direktīvas 2003/87 10.a pantu, Polijas Republika nevar lietderīgi atsaukties uz to, ka ar apstrīdēto lēmumu esot pārkāpts LESD 192. panta 2. punkta pirmās daļas c) apakšpunkts, jo šis lēmums ir vienīgi minētā 10.a panta izpildes pasākums. Tomēr jānorāda, ka Polijas Republikas argumentācija attiecībā uz LESD 192. panta 2. punkta pirmās daļas c) apakšpunktu ir jāņem vērā, izvērtējot iespējamo Direktīvas 2003/87 10.a panta pārkāpumu (skat. tālāk 104.–107. punktu).

22 Līdz ar to pirmais pamats ir jānoraida.

Par otro pamatu – vienlīdzīgas attieksmes principa un LESD 191. panta 2. punkta, lasot to kopā ar šī panta 3. punktu, pārkāpumu

23 Šim pamatam ir divas daļas. Pirmā daļa attiecas uz iespējamu vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu, bet otrā daļa – uz iespējamu LESD 191. panta 2. punkta, lasot to kopā ar šī panta 3. punktu, pārkāpumu.

Par pirmo daļu – vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu

24 Polijas Republika būtībā apgalvo, ka, apstrīdētajā lēmumā vienveidīgi nosakot *ex ante* līmeņatzīmes, lai aprēķinātu, cik bezmaksas emisiju kvotas jāpiešķir attiecīgajām iestādēm, Komisija patvaļīgi ir piešķīrusi priekšrocības iekārtām, kurās tiek izmantota dabasgāze, salīdzinājumā ar iekārtām, kurās tiek izmantoti citi enerģijas avoti. Tā rīkojoties, Komisija esot pārkāpusi vienlīdzīgas attieksmes principu.

25 Vispirms ir jānorāda, ka apstrīdētais lēmums ir uzskatāms par Direktīvas 2003/87 īstenošanas pasākumu, ar kuru, izmantojot šīs direktīvas 1. pantu, tika izveidota sistēma siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Savienībā, lai rentabli un ekonomiski efektīvi veicinātu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju samazināšanos. Saskaņā ar šī paša panta otro daļu ar šo direktīvu ir paredzēts vēl vairāk samazināt siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas, lai sekmētu emisiju samazināšanu tādā mērā, kā no zinātnes viedokļa ir vajadzīgs, lai novērstu bīstamas klimata pārmaiņas.

26 Šajā ziņā Direktīvas 2003/87 9. panta pirmajā daļā ir noteikts, ka ik gadus piešķirto Savienības kvotu kopapjoms, sākot no 2013. gada, lineāri samazināsies, par aprēķina sākuma punktu ņemot 2008.–2012. gada perioda vidu. Saskaņā ar šī paša panta otro daļu Komisijai ir jāpublicē kvotu kopējais skaits visā Savienībā 2013. gadā. Šajā ziņā tā 2010. gada 22. oktobrī pieņēma Lēmumu 2010/634/ES, ar kuru Savienības emisiju kvotas tirdzniecības sistēmas ietvaros tika pielāgots visā

Savienībā 2013. gadā izsniedzamo kvotu daudzums un atcelts Lēmums 2010/384/ES (OV L 279, 34. lpp.). Šis kopējais daudzums ir sadalīts saskaņā ar Direktīvas 2003/87 10., 10.a un 10.c pantā paredzētajiem noteikumiem. Līdz ar to daļa no bezmaksas kvotām tiek piešķirta, pamatojoties uz šīs direktīvas 10.a pantu un apstrīdēto lēmumu. Cita šo bezmaksas kvotu daļa tiek piešķirta par energoproduktu modernizāciju saskaņā ar minētās direktīvas 10.c pantu. Visas kvotas, kas netiek piešķirtas bez maksas saskaņā ar minētajiem 10.a un 10.c pantu, dalībvalstis, sākot no 2013. gada, pārdos izsolē atbilstoši šīs pašas direktīvas 10. pantam.

27 Jānorāda, ka saskaņā ar Direktīvas 2009/29 preambulas 15. apsvērumu kvotu sadales pamatā ir izsoles princips. Ar Direktīvas 2003/87 10.a pantu un apstrīdēto lēmumu, kura juridiskais pamats ir minētais pants, tiek ieviesta pagaidu sistēma attiecībā uz bezmaksas kvotu sadali pa nozarēm, kuras nav 10.c pantā paredzētā elektroenerģijas ražošanas nozare. Bezmaksas sadales pagaidu raksturs skaidri izriet no Direktīvas 2003/87 10.a panta 11. punkta otrā teikuma noteikumiem, saskaņā ar kuriem pēc 2013. gada bezmaksas kvotas ik gadus tiks samazinātas par vienādu daudzumu, lai 2020. gadā tiktu piešķirti 30 % bezmaksas kvotu un 2027. gadā bezmaksas kvotas vairs netiktu piešķirtas.

28 Lai noteiktu bezmaksas kvotu sadales noteikumus, Komisija saskaņā ar Direktīvas 2003/87 10.a panta 2. punkta pirmo daļu definēja trīs *ex ante* līmeņatzīmju veidus. Tā definēja produktu līmeņatzīmes gadījumos, kad saskaņā ar apstrīdētā lēmuma preambulas piekto apsvērumu, ņemot vērā ražošanas procesa sarežģītību, bija pieejamas produktu definīcijas un klasifikācijas, kas ļāva pārbaudīt ražošanas datus un produkta līmeņatzīmi piemērot vienveidīgi visā Savienībā emisiju kvotu sadales nolūkā. Gadījumā, kad nebija iespējams aprēķināt produkta līmeņatzīmi, bet kad bija runa par siltumnīcas efektu izraisošām gāzēm, attiecībā uz kurām ir tiesības saņemt bezmaksas emisiju kvotas, Komisija izmantoja vispārīgas alternatīvas pieejas saskaņā ar apstrīdētā lēmuma preambulas 12. apsvērumu. Tādējādi siltuma līmeņatzīme tika noteikta attiecībā uz siltuma patēriņa procesiem, kuros aprēķināmais siltums tiek novadīts, izmantojot siltumnesēju. Turklāt kurināmā līmeņatzīme tika noteikta neizmērāma siltuma patēriņa gadījumā. Apstrīdētā lēmuma preambulas 12. apsvērumā ir noteikts, ka siltuma un kurināmā līmeņatzīmju vērtības tiek iegūtas, pamatojoties uz caurskatāmības un vienkāršības principu, kā atsauces kritēriju izmantojot tāda plaši pieejama kurināmā jaudu, kuru var uzskatīt par otro labāko kurināmo siltumnīcefekta gāzu efektivitātes izteiksmē, ņemot vērā energoefektivitātes paņēmienus. Komisija šajā ziņā norādīja, ka kurināmais ir dabasgāze. Saskaņā ar tās teikto, ja biomasa, visefektīvākais kurināmais siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju ziņā, būtu bijusi izvēlēta par atsauces kurināmo, tad tā rezultātā tiktu piešķirts nenozīmīgs daudzums bezmaksas kvotu siltuma ražošanai un kurināmā patēriņam.

29 Ņemot vērā iepriekš minēto, ir jāizvērtē, vai Komisija, apstrīdētajā lēmumā nosakot produkta, siltuma un kurināmā līmeņatzīmes, ir pārkāpusi vienlīdzīgas attieksmes principu.

30 Vienlīdzīgas attieksmes princips kā vispārējs Savienības tiesību princips prasa, lai līdzīgas situācijas netiktu aplūkotas atšķirīgi un dažādas situācijas netiktu aplūkotas vienādi, ja vien tādai pieejai nav objektīva attaisnojuma (skat. 2008. gada 16. decembra spriedumu lietā C-127/07 *Arcelor Atlantique et Lorraine* u.c., Krājums, I-9895. lpp., 23. punkts, un 2012. gada 29. marta spriedumu lietā C-505/09 P Komisija/Igaunija, 64. punkts).

31 Pirmkārt, runājot par apstrīdētajā lēmumā definētajām produktu līmeņatzīmēm, Polijas Republika apgalvo, ka to piemērošana uzņēmumiem, kas izmanto dabasgāzi, tāpat kā citi uzņēmumi izmanto ogles – kurināmo ar augstu oglekļa dioksīda (CO_2) emisiju, kropļo konkurenci iekšējā tirgū un līdz ar to tiek pārkāpts vienlīdzīgas attieksmes princips. Tā uzskata, ka šie uzņēmumi ir atšķirīgās situācijās, jo tie izmanto dažādu kurināmo. Taču apstrīdētajā lēmumā pret minētajiem uzņēmumiem bez objektīva pamatojuma tiekot piemērota vienāda attieksme. Lai nodrošinātu šī lēmuma atbilstību vienlīdzīgas attieksmes principam, produkta līmeņatzīme esot atbilstoši jāpielāgo, piemēram, saskaņā ar Polijas Republikas priekšlikumu attiecībā uz kurināmo emisijas parametriem.

32 Jākonstatē, ka Komisija nenoliedz, ka tā ir piemērojusi vienlīdzīgu attieksmi pret iekārtām dažādās situācijās sakarā ar dažāda kurināmā izmantošanu. Tomēr tā apgalvo, ka apstrīdētajā lēmumā paredzētā vienādā attieksme ir objektīvi pamatota, ievērojot Direktīvu 2003/87.

33 Saskaņā ar judikatūru šāda attieksme ir pamatota, ja tā ir balstīta uz objektīvu un saprātīgu kritēriju (šajā ziņā skat. iepriekš 30. punktā minēto spriedumu lietā *Arcelor Atlantique et Lorraine* u.c., 47. punkts).

34 Saskaņā ar apstrīdētā lēmuma preambulas piekto apsvērumu, lai noteiktu produkta līmeņatzīmi, netika veikta nekāda diferencēšana atkarībā no ģeogrāfiskā izvietojuma vai tehnoloģijām, izmantotajiem izejmateriāliem vai kurināmā, lai nekropļotu oglekļa dioksīda emisiju efektivitātes salīdzinošās priekšrocības visas Savienības tautsaimniecībā un lai uzlabotu emisijas kvotu pagaidu bezmaksas sadali.

35 Līdz ar to, ņemot vērā siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju kvotu tirdzniecības sistēmu, kas izveidota ar Direktīvu 2003/87 attiecībā uz tirdzniecības periodiem, sākot no 2013. gada, ir jāizvērtē, vai vienlīdzīgā attieksme pret iekārtām dažādās situācijās dažādu kurināmo izmantošanas dēļ, nosakot produktu līmeņatzīmes, ir objektīvi pamatota.

36 Savienības tiesa ir atzinusi, ka Savienības iestādēm, īstenojot tām piešķirto kompetenci, ir plaša rīcības brīvība, ja to darbība pieprasa veikt politiskas, ekonomiskas un sociālas dabas izvēli un ja tām ir jāveic sarežģīti vērtējumi. Tomēr, pat esot šādai rīcības brīvībai, Savienības iestādēm ir jāpamato sava izvēle ar objektīviem kritērijiem, kas ir atbilstoši aplūkojamajā tiesību aktā izvirzītajam mērķim, ņemot vērā visus faktus, kā arī šī akta pieņemšanas brīdī pieejamos tehniskos un zinātniskos datus (skat. iepriekš 30. punktā minēto spriedumu lietā *Arcelor Atlantique et Lorraine* u.c., 57. un 58. punkts un tajos minētā judikatūra).

37 Pirmkārt, jāatgādina, ka saskaņā ar Direktīvas 2003/87 1. panta pirmo daļu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju kvotu tirdzniecības sistēmas izveides mērķis ir rentabli un ekonomiski efektīvi samazināt siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas. Tomēr šī sistēma pati par sevi nesamazina šīs emisijas, bet iedrošina un veicina viszemāko izmaksu aprēķinu, lai sasniegtu minēto emisiju samazināšanos līdz konkrētam līmenim (iepriekš 30. punktā minētais spriedums lietā *Arcelor Atlantique et Lorraine* u.c., 31. punkts). Saskaņā ar šī panta otrajā daļā izklāstīto ar šo direktīvu ir paredzēts arī vēl vairāk samazināt siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas, lai sekmētu emisiju samazināšanu tādā mērā, kā no zinātnes viedokļa ir vajadzīgs, lai novērstu bīstamas klimata pārmaiņas. Saskaņā ar Direktīvas 2003/87 preambulas 20. apsvērumu ar šo direktīvu ir paredzēts sekmēt tādu tehnoloģiju izmantošanu, kurām ir lielāka energojauda, ietverot koģenerāciju, kurās rodas mazāk emisiju uz izlaides vienību.

38 Šie mērķi ir izklāstīti Direktīvas 2003/87 10.a panta 1. punkta trešajā daļā, kurā ir ietverti noteikumi, kas ļauj noteikt *ex ante* līmeņatzīmes. Saskaņā ar šo normu šīs līmeņatzīmes ir jānosaka tā, lai tiktu panākts, ka kvotu sadale rosina samazināt siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas un izmantot energoefektīvas tehnoloģijas, uzmanību pievēršot vislietderīgākajiem paņēmieniem, aizstājējiem, alternatīviem ražošanas procesiem, augstas efektivitātes koģenerācijai, energoefektīvai dūmgāzu izmantošanai, biomasas izmantošanai un CO_2 uztveršanai, transportēšanai un uzglabāšanai, ja šādas iekārtas ir pieejamas; kvotu sadale nerada stimulu palielināt emisijas.

39 Ņemot vērā šos noteikumus, ir jānorāda, ka produktu līmeņatzīmju nošķiršana atkarībā no izmantojamā kurināmā, kā apgalvojusi Komisija, neveicinātu attiecībā uz tām rūpnieciskajām iekārtām, kurās tiek izmantots kurināmais ar augstu CO_2 emisiju, meklēt risinājumus, kas ļautu samazināt šo iekārtu emisijas, bet drīzāk – tieši pretēji – veicinātu *status quo* saglabāšanu, kas būtu pretrunā Direktīvas 2003/87 10.a panta 1. punkta trešajai daļai. Turklāt šāda atšķirība ietvertu emisiju palielināšanās risku, jo rūpnieciskajās iekārtās, kurās tiek izmantots kurināmais ar mazu CO_2 emisiju, iespējams, lai varētu saņemt bezmaksas emisiju kvotas, būtu jāveic nomaiņa uz kurināmo ar augstu CO_2 emisiju.

40 Otrkārt, saskaņā ar Direktīvas 2003/87 10.a panta 1. punkta pirmo daļu Komisijai ir jāpieņem Savienības mērogā pilnībā saskaņoti īstenošanas noteikumi bezmaksas kvotu saskaņotai sadalei. Minētā punkta ceturtajā daļā ir noteikts, ka katrai nozarei un apakšnozarei līmeņatzīmes parasti tiek aprēķinātas attiecībā uz galaproduktu, nevis izejmateriāliem, lai tādējādi attiecīgajā nozarē vai apakšnozarē visā ražošanas procesā iespējami vairāk samazinātu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas un palielinātu energoefektīvus ietaupījumus.

41 Korekcijas koeficienta piemērošanas sekas atbilstoši kurināmajam, kāds tiek izmantots iekārtā, kuras produktiem ir noteikta līmeņatzīme, ko Polijas Republika piedāvājusi kā iespēju koriģēt šo līmeņatzīmi, būtu tādas, ka bezmaksas kvotu, kas tiek piešķirtas šādai iekārtai, skaits atšķirtos atkarībā no ražošanā izmantojamajiem resursiem, proti, atkarībā no tajā izmantojamā kurināmā. Atbilstoši apstrīdētā lēmuma 10. panta 2. punkta a) apakšpunktam šis skaits principā tiek aprēķināts, pamatojoties uz produkta līmeņatzīmi un iepriekšējo aktivitātes līmeni saistībā ar attiecīgo produktu. Papildu koeficienta ieviešana, kas ietvertu izmantotā kurināmā ņemšanu vērā, neveicinātu to izpildes pasākumu attiecībā uz bezmaksas kvotu saskaņotu sadali pilnīgu saskaņošanu Savienības līmenī, kuru ietvaros līmeņatzīme parasti tiek aprēķināta attiecībā uz produktiem, kā tas ir prasīts Direktīvas 2003/87 10.a panta 1. punkta pirmajā un ceturtajā daļā, bet šāda papildu koeficienta ieviešanas rezultātā noteikumi tās pašas nozares vai apakšnozares iekārtās izmantojamo ražošanas resursu dēļ būtu atšķirīgi. Tāpat šajā ziņā jānorāda, ka saskaņā ar Direktīvas 2009/29 preambulas astoto apsvērumu likumdevējs, ņemot vērā pieredzi, kas iegūta pirmajā un otrajā tirdzniecības periodā, ir paredzējis ieviest saskaņotāku emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu, lai labāk izmantotu no kvotu tirdzniecības gūtās priekšrocības, izvairītos no iekšējā tirgus izkropļošanas un atvieglotu saikņu veidošanu starp dažādām tirdzniecības sistēmām.

42 Treškārt, Direktīvas 2009/29 preambulas 17. apsvērumā ir norādīts, ka, ņemot vērā izvirzīto mērķi likvidēt konkurences traucējumus Savienības iekšienē un nodrošināt iespējami lielāku ekonomisko efektivitāti, Savienības ekonomikai pārtopot par drošu un ilgtspējīgu ekonomiku, kas rada zemas oglekļa emisijas, nebūtu vēlams, ka ar Savienības sistēmu aptvertajām nozarēm dalībvalstīs tiktu piemērots atšķirīgs režīms. Negatīva likumdevēja atbilde uz šādu atšķirīgu attieksmi būtu pretrunā Polijas Republikas argumentācijai, saskaņā ar kuru Direktīvas 2003/87 10.a panta 1. punkta pirmajā daļā paredzētajiem pasākumiem ir jābūt tādiem, ar kuriem tiek ņemts vērā katras dalībvalsts īpašais konteksts. Ja dažādu primāro enerģiju patēriņa daļas, kā to apgalvojusi Polijas Republika, patiešām būtu tik dažādas, korekcijas koeficienta ieviešana atbilstoši izmantojamajam kurināmajam dalībvalstīs radītu atšķirīgas attieksmes pret nozarēm risku.

43 Tāpat šajā ziņā ir jānorāda, ka šāda korekcijas koeficienta neesamības dēļ nevienai iekārtai, izmantojamā kurināmā dēļ izmantojot lielāku skaitu bezmaksas kvotu, netiek piešķirta konkurences priekšrocība. Kā ir norādīts Direktīvas 2009/29 preambulas 23. apsvērumā, likumdevējs ir paredzējis, ka, lai mazinātu konkurences kropļojumus Savienībā, būtu jāparedz, ka pagaidu bezmaksas kvotas iekārtām tiek piešķirtas, ievērojot saskaņotus Savienības mēroga noteikumus, proti, "*ex ante* līmeņatzīmes". Līdz ar to Polijas Republikas apgalvojums, saskaņā ar kuru produktu līmeņatzīmju noteikšana apstrīdētajā lēmumā kropļojot konkurenci, ir jānoraida.

44 Ņemot vērā iepriekš minēto, vienlīdzīgu attieksmi pret iekārtām, kas ir dažādās situācijās dažādu kurināmo izmantošanas dēļ, nosakot produktu līmeņatzīmes, var uzskatīt par objektīvi pamatotu.

45 Otrkārt, runājot par apstrīdētajā lēmumā definētajām siltuma un kurināmā līmeņatzīmēm, Polijas Republika apgalvo, ka, izmantojot dabasgāzi kā atsauces kurināmo, lai definētu šīs līmeņatzīmes, Komisija esot patvaļīgi piešķīrusi priekšrocību iekārtām, kurās tiek izmantots šis enerģijas avots, salīdzinājumā ar iekārtām, kurās kā enerģijas avots tiek izmantotas, piemēram, akmeņogles un lignīts. Šādi rīkojoties, Komisija esot pārkāpusi vienlīdzīgas attieksmes principu, tādējādi piešķirot priekšrocības tām dalībvalstīm, kuru energoapgādes sistēma vairāk balstās uz dabasgāzi un mazāk – uz oglēm, salīdzinājumā ar dalībvalstīm, kurās attiecīgā sistēma būtiski atšķiras. Vispārējā tiesa esot atzinusi, ka tas, ka Komisija piemēro vienādu attieksmi pret dalībvalstīm siltumnīcas efektu izraisošo

gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas ietvaros, neļaujot tai ignorēt katras dalībvalsts valsts enerģētikas tirgus īpašo kontekstu. Polijā akmeņogles un lignīts 2009. gadā veidojot līdz 57 % no primārā enerģijas patēriņa, savukārt dabasgāze un atjaunojamā enerģija veidojot attiecīgi 14 % un 5 % no minētā patēriņa, kas ir daudz zemāks patēriņš nekā citās dalībvalstīs konstatētais. Turklāt Polijā 92 % elektrības tiekot saražots, izmantojot akmeņogles un lignītu. Tādējādi Polijas Republikā tiekot reģistrēts vislielākais skaits industriju, kuras apdraud tā saucamais "oglekļa emisiju pārvirzes" fenomens.

46 Vispirms attiecībā uz datiem par primāro enerģijas patēriņu un enerģijas ražošanu, ko iesniegusi Polijas Republika, ir jānorāda, ka bezmaksas kvotu piešķiršana elektrības ražotājiem principā saskaņā ar Direktīvas 2003/87 10.a panta 3. punktu ir izslēgta. Kaut arī Komisija neapstrīd datus attiecībā uz primāro enerģijas patēriņu Polijā un citās dalībvalstīs, tiem, tā kā tie attiecas uz elektrības ražošanu, šajā lietā nav nozīmes.

47 Jāatgādina, ka saskaņā ar apstrīdētā lēmuma preambulas 12. apsvērumu siltuma un kurināmā atsauces vērtības tika aprēķinātas, pamatojoties uz pārskatāmības un vienkāršības principiem, kā atsauces kritēriju izmantojot plaši izplatīta kurināmā, kuru no siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas samazināšanas efektivitātes un energoefektīvo tehnoloģiju viedokļa var uzskatīt par otro labāko, jaudu. Kā jau tika norādīts (skat. iepriekš 28. punktu), šis kurināmais ir dabasgāze; savukārt, kā apgalvo Komisija, ja biomasa – visefektīvākais kurināmais no siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas samazināšanas viedokļa – būtu tikusi izvēlēta par atsauces kurināmo, tas novestu pie niecīga daudzuma bezmaksas kvotu siltuma ražošanai un kurināmā patēriņam. Šādi rīkojoties, Komisija neapstrīd faktu, ka pret iekārtām, kas ir atšķirīgās situācijās dažādu kurināmo izmantošanas dēļ, ir tikusi piemērota vienlīdzīga attieksme. Neraugoties uz to, tā apgalvo, ka šāda attieksme ir objektīvi pamatota, ievērojot Direktīvu 2003/87.

48 Ņemot vērā siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju kvotu tirdzniecības sistēmu, kāda izveidota ar Direktīvu 2003/87 attiecībā uz tirdzniecības periodiem, sākot no 2013. gada, ir jāizvērtē, vai līmeņatzīmju noteikšana siltumam un kurināmajam, izmantojot dabasgāzes jaudu kā atsauces kritēriju, ir objektīvi pamatota. Kaut arī Komisijai ir plaša rīcības brīvība, tai sava izvēle ir jābalsta uz objektīviem kritērijiem, kas ir atbilstoši attiecīgā tiesiskā regulējuma mērķim (skat. iepriekš 36. punktu).

49 Pirmkārt, ir jānorāda, ka sakarā ar izvēli izmantot dabasgāzes jaudu kā atsauces kritēriju, lai noteiktu siltuma un kurināmā līmeņatzīmes, attiecīgās iekārtas saņems mazāk bezmaksas kvotu, nekā tās būtu saņēmušas gadījumā, ja Komisija būtu izvēlējusies kurināmo ar augstāku CO_2 emisiju, piemēram, ogles. Līdz ar to nav apstrīdams, ka izvēles par labu dabasgāzei kā kurināmajam ar zemāku CO_2 emisiju mērķis ir samazināt siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju. Konkrētāk, šīs izvēles mērķis ir veicināt efektīvākas siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju samazināšanas tehnikas izmantošanu un paaugstināt energojaudu, kā tas ir paredzēts Direktīvas 2003/87 10.a panta 1. punkta trešajā daļā. Lai izvairītos no papildu izmaksām, ko rada tirgū pieejamo emisijas kvotu iegāde izsolēs, attiecīgo iekārtu darbībā tiks mēģināts panākt, lai tās nepārsniegtu bez maksas piešķirtās kvotas.

50 Otrkārt, jānorāda, ka izvēle par labu nevis dabasgāzes, bet cita kurināmā, piemēram, ogļu, jaudas izmantošanai, lai noteiktu siltuma un kurināmā līmeņatzīmes, neļautu izvairīties no tā, ka pret iekārtām, kas ir dažādās situācijās dažādu kurināmo izmantošanas dēļ, tiek piemērota vienlīdzīga attieksme. Ja šo līmeņatzīmju pamatā būtu kurināmais ar augstāku CO_2 emisiju, piemēram, dabasgāze, tad tā rezultātā vienkārši tiktu izmantotas augstākas siltuma un kurināmā līmeņatzīmes. Tas novestu pie tā, ka attiecīgās iekārtas, tostarp iekārtas, kurās tiek izmantots kurināmais ar zemāku CO_2 emisiju, to pašu faktoru dēļ saņemtu vairāk bezmaksas kvotu.

51 Treškārt, runājot par Polijas Republikas argumentu attiecībā uz nepieciešamību ņemt vērā valsts enerģētikas tirgus īpašo kontekstu, ir taisnība, ka Vispārējā tiesa jau ir nospriedusi, ka dalībvalstīm ir noteikta rīcības brīvība Direktīvas 2003/87 transponēšanai un attiecīgi izvēloties pasākumus, kurus tās uzskata par piemērotākajiem, lai, ņemot vērā īpašo valsts enerģētikas tirgus kontekstu, sasniegtu

minētajā direktīvā noteikto mērķi (Vispārējās tiesas 2009. gada 23. septembra spriedumi lietā T-183/07 Polija/Komisija, Krājums, II-3395. lpp., 88. punkts, un lietā T-263/07 Igaunija/Komisija, Krājums, II-3463. lpp., 53. punkts).

52 Taču šī judikatūra attiecas uz valsts plānu izstrādi kvotu sadalei pirms otrā kvotu tirdzniecības perioda sākuma, proti, pirms perioda no 2008. līdz 2012. gadam, un tāpēc ietilpst kontekstā, kas juridiski atšķiras no tā, kādā ticis pieņemts apstrīdētais lēmums.

53 Ar noteikumiem, kas ieviesti ar Direktīvu 2009/29, attiecībā uz tirdzniecības periodiem, sākot no 2013. gada, būtiski ir grozītas kvotu sadales metodes, lai ļautu ieviest saskaņotāku kvotu tirdzniecības sistēmu ar mērķi labāk izmantot priekšrocības, ko sniedz kvotu tirdzniecība, izvairīties no iekšējā tirgus izkropļošanas un atvieglot saikņu veidošanu starp dažādām tirdzniecības sistēmām, kā tas ir izklāstīts Direktīvas 2009/29 preambulas astotajā apsvērumā.

54 Noteikumu, kas bija spēkā attiecībā uz tirdzniecības periodu no 2005. līdz 2007. gadam un no 2008. līdz 2012. gadam, mērķis bija panākt, lai katra dalībvalsts izstrādātu valsts plānu, precizējot kopējo piešķiramo kvotu daudzumu par attiecīgo laiku un to piešķiršanas veidu. Šim plānam bija jābūt balstītam uz objektīviem un pārskatāmiem kritērijiem, tostarp kritērijiem, kas uzskaitīti Direktīvas 2003/87 III pielikumā, tā redakcijā pirms grozījumiem, kas tika izdarīti ar Direktīvu 2009/29. Saskaņā ar šī pielikuma 1. punktu kopējam piešķiramo kvotu daudzumam attiecīgajā laikposmā ir jābūt saskaņotam ar dalībvalsts saistībām ierobežot emisiju atbilstīgi Padomes 2002. gada 25. aprīļa Lēmumam 2002/358/EK par ANO vispārējai konvencijai par klimata pārmaiņām pievienotā Kioto Protokola apstiprināšanu Eiropas Kopienas vārdā un no tā izrietošo saistību kopīgu izpildi (OV L 130, 1. lpp.) un Kioto protokolam – ņemot vērā, no vienas puses, kopējo emisijas daļu, ko aptver šīs kvotas, salīdzinot ar emisiju no avotiem, uz kuriem neattiecas Direktīva 2003/87 tās redakcijā pirms grozījumiem, kas tika izdarīti ar Direktīvu 2009/29, un, no otras puses, valstu enerģētikas politiku – un būtu jābūt saskaņotam ar valsts klimata pārmaiņu programmu. Ja šis plāns nebija saderīgs, it īpaši ar šī III pielikuma kritērijiem, Komisija varēja to noraidīt. Saskaņā ar Direktīvas 2003/87 10. pantu, tā redakcijā pirms grozījumiem, kas tika izdarīti ar Direktīvu 2009/29, par tirdzniecības laikposmiem no 2005. līdz 2007. gadam un no 2008. līdz 2012. gadam dalībvalstīm bija jāpiešķir attiecīgi vismaz 95 % un 90 % no bezmaksas kvotām.

55 Turpretim Direktīvas 2003/87 9. pantā ir noteikts, ka ik gadus piešķirto Savienības kvotu kopapjoms, sākot no 2013. gada, lineāri samazinās, par aprēķina sākuma punktu ņemot 2008.–2012. gada laikposma vidu. Apjomu samazina, piemērojot lineāru koeficientu 1,74 %, salīdzinot ar to gada vidējo kvotu kopapjomu, kuras dalībvalstis piešķīrušas saskaņā ar Komisijas lēmumiem par emisiju kvotu valsts sadales plāniem laikposmā no 2008. gada līdz 2012. gadam. Šajā ziņā Komisija pieņēma Lēmumu 2010/634, ar kuru tā kopējo kvotu skaitu visā Savienībā attiecībā uz 2013. gadu noteica, pamatojoties uz to kvotu apjomu, kuras dalībvalstis piešķīrušas vai kuras tām jāpiešķir saskaņā ar Komisijas lēmumiem par emisiju kvotu valsts sadales plāniem laikposmā no 2008. gada līdz 2012. gadam.

56 Iepriekš 51. punktā minētā Vispārējās tiesas judikatūra ir jāinterpretē, ņemot vērā tiesības, kas bija piemērojamas otrajā tirdzniecības laikposmā. Vispārējai tiesai bija jāinterpretē Direktīvas 2003/87 9. panta 3. punkts – tā redakcijā, kas bija spēkā pirms grozījumiem, kuri tika izdarīti ar Direktīvu 2009/29 –, kurā bija minēta atsauce uz minētās direktīvas III pielikumu, kā tas izriet arī no Vispārējās tiesas 2007. gada 7. novembra sprieduma lietā T-374/04 Vācija/Komisija (Krājums, II-4431. lpp., 80. punkts), uz kuru ir skaidra atsauce judikatūrā, kas minēta iepriekš 51. punktā. Tomēr pretēji šī III pielikuma 1. punktam Direktīvas 2003/87 10.a panta 1. punktā vairs nav minēta atsauce uz valsts enerģētikas politiku. Turpretim saskaņā ar Direktīvas 2009/29 preambulas astoto apsvērumu pēc otrā tirdzniecības laikposma likumdevējs ir atzinis par obligātu ieviest saskaņotāku emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu, lai labāk izmantotu no kvotu tirdzniecības izrietošās priekšrocības, izvairīties no iekšējā tirgus kropļošanas un atvieglot saikņu veidošanu starp dažādām tirdzniecības sistēmām. Šajā ziņā jāpiebilst, ka, kaut arī likumdevējs bezmaksas kvotu pagaidu sadales ietvaros, lai modernizētu

elektrības ražošanu saskaņā ar Direktīvas 2003/87 10.c panta 1. punkta c) apakšpunktu, ir ņēmis vērā valstu enerģētikas kombināciju, tas tā nav rīkojies attiecībā uz bezmaksas kvotu piešķiršanu rūpniecības nozarēm, kas minētas šīs direktīvas 10.a pantā.

57 Ceturtkārt, runājot par Polijas Republikas argumentāciju, saskaņā ar kuru tajā ir reģistrēts vislielākais skaits industriju, kuras apdraud tā saucamais "oglekļa emisiju pārvirzes" fenomens, ir jānorāda, ka starp pagaidu noteikumiem, kas minēti Direktīvas 2003/87 10.a pantā, ir arī īpaši noteikumi attiecībā uz nozaru vai apakšnozaru iekārtām, kuras ir pakļautas būtiskam oglekļa emisiju pārvirzes riskam. Par šīm iekārtām 2013. gadā un katrā nākamajā gadā līdz 2020. gadam saskaņā ar Direktīvas 2003/87 10.a panta 1. un 2. punktu principā ir jāsaņem tāds bezmaksas kvotu daudzums, kas veido 100 % no daudzuma, kāds noteikts saskaņā ar minētajā 1. punktā ietvertajiem pasākumiem. Lai noteiktu šīs nozares vai apakšnozares, Komisijai par kritēriju savā analīzē ir jāizmanto nozaru nespēja novirzīt prasīto kvotu tiešās un netiešās izmaksas, kādas izriet no elektrības cenas paaugstināšanās sakarā ar minētās direktīvas piemērošanu produktu cenām, nezaudējot būtisku tirgus daļu iekārtām ar mazāku CO_2 emisiju, kas atrodas ārpus Savienības. Taču Polijas Republikas iesniegtie pierādījumi neļauj uzskatīt, ka ir skaidrs, ka ar šiem noteikumiem nevar tikt novērsts "oglekļa emisiju pārvirzes" fenomens.

58 Ņemot vērā iepriekš minēto, tas, ka Komisija siltuma un kurināmā līmeņatzīmes ir noteikusi, izmantojot dabasgāzes jaudu kā atsauces kritēriju, ir jāuzskata par objektīvi pamatotu.

59 Tādēļ šī pamata pirmā daļa ir jānoraida.

Par otro daļu – LESD 191. panta 2. punkta, lasot to kopā ar tā 3. punktu, pārkāpumu

60 Polijas Republika apgalvo, ka, dodot priekšroku vienam enerģijas avotam salīdzinājumā ar citiem un neņemot vērā dažādu dalībvalstu enerģijas ražošanas sistēmu, Komisija esot pārkāpusi LESD 191. panta 2. punktu, lasot to kopā ar tā 3. punktu, jo šie noteikumi par Savienības politikas īstenošanu vides jomā atbildīgajām iestādēm uzliek pienākumu ņemt vērā atšķirības starp dažādiem Savienības reģioniem, īstenojot attiecīgo politiku.

61 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka apstrīdētais lēmums nav uzskatāms par Direktīvas 2003/87 īstenošanas pasākumu un ka šīs direktīvas juridiskais pamats ir tās 10.a pants. Līdzīgi pamatojumam, kāds tika minēts pirmā pamata ietvaros (skat. iepriekš 21. punktu), ir jānorāda, ka, ņemot vērā iebildes par nepieņemamību attiecībā uz Direktīvas 2003/87 10.a pantu neesamību, Polijas Republikas argumentācija attiecībā uz iespējamo LESD 191. panta 2. punkta, lasot to kopā ar tā 3. punktu, pārkāpumu ir nederīga. Tomēr jānorāda, ka Polijas Republikas argumentācija, kas balstīta uz LESD 191. panta 2. punktu, lasot to kopā ar tā 3. punktu, ir jāņem vērā, izvērtējot iespējamo Direktīvas 2003/87 10.a panta pārkāpumu (skat. tālāk 108.–111. punktu).

62 Tāpēc šī pamata otrā daļa un līdz ar to šis pamats kopumā ir jānoraida.

Par trešo pamatu – samērīguma principa pārkāpumu

63 Polijas Republika būtībā apgalvo, ka, apstrīdētajā lēmumā nosakot *ex ante* līmeņatzīmes ierobežojošākā līmenī, nekā to prasa Direktīvas 2003/87 mērķi, Komisija esot pārkāpusi samērīguma principu. Konkrētāk, tā apgalvo, ka mērķis samazināt siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju, kas ir saistošs Komisijai un dalībvalstīm, nozīmē panākt 20 % samazinājumu līdz 2020. gadam. Taču apstrīdētā lēmuma dēļ samazinājums pārsniegtu 20 % robežu jau 2013. gadā. Tā uzskata, ka Komisija, pārāk strikti definējot līmeņatzīmes, nav ņēmusi vērā apstrīdētā lēmuma atbilstošo un nepieciešamo raksturu. Turklāt līdzsvara starp kaitējumu un ieguvumu, kas izriet no apstrīdētā lēmuma, neesamības dēļ, šis lēmums šaurā nozīmē neesot samērīgs.

64 Jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru samērīguma princips, kas ir viens no vispārīgiem Savienības tiesību principiem, paredz, ka iestāžu akti nedrīkst pārsniegt attiecīgajā tiesiskajā regulējumā noteikto leģitīmo mērķu sasniegšanai piemēroto un vajadzīgo pasākumu robežas, ņemot vērā, ka, ja ir jāizvēlas starp vairākiem piemērotiem pasākumiem, ir jāizmanto mazāk ierobežojošais un ka radītās neērtības nedrīkst būt nesamērīgas ar paredzētajiem mērķiem (skat. 2010. gada 8. jūlija spriedumu lietā C-343/09 *Afton Chemical*, Krājums, I-7027. lpp., 45. punkts un tajā minētā judikatūra).

65 Runājot par iepriekšējā punktā minēto nosacījumu tiesas kontroli, ir jāatzīst Komisijas plašā rīcības brīvība tādā jomā kā šī, kas tai ļauj izdarīt politiska, ekonomiska un sociāla rakstura izvēli un kuras ietvaros tai ir jāveic sarežģīti vērtējumi attiecībā uz vispārēju mērķi samazināt siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas ekonomiski efektīvos un rentablos apstākļos (Direktīvas 2003/87 1. panta pirmā daļa un preambulas piektais apsvērums). Šajā jomā īstenota pasākuma tiesiskumu var ietekmēt vienīgi acīmredzama šajā jomā īstenota pasākuma neatbilstība kompetentās iestādes izvirzītajam mērķim (šajā ziņā skat. Tiesas 2006. gada 12. decembra spriedumu lietā C-380/03 Vācija/Parlaments un Padome, Krājums, I-11573. lpp., 145. punkts, un iepriekš 56. punktā minēto spriedumu lietā Vācija/Komisija, 80. un 81. punkts un tajos minētā judikatūra).

66 Pirmkārt, runājot par apstrīdētā lēmuma atbilstošo raksturu, Polijas Republika apgalvo, ka, pārāk strikti definējot līmeņatzīmes un neņemot vērā katras dalībvalsts īpašo kontekstu, Komisija neesot ievērojusi divus Direktīvas 2003/87 mērķus, proti, pieņemto pasākumu efektivitāti no izmaksu viedokļa, kā arī to ekonomisko efektivitāti. Piešķirot iestādēm mazāk bezmaksas kvotu, nekā vajadzīgs, lai sasniegtu ar ražošanas apjomu un emisiju līmeni saistītos mērķus, Komisija visiem līdzekļiem esot centusies panākt vislielāko iespējamo emisiju samazinājumu, neņemot vērā tās lēmumu ekonomiskās un sociālās sekas.

67 Šajā ziņā jānorāda, ka galvenais deklarētais Direktīvas 2003/87 mērķis pirms tās grozīšanas ar Direktīvu 2009/29 bija būtiski samazināt siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas, lai tiktu ievērotas Savienības un dalībvalstu saistības saskaņā ar Kioto protokolu, kas apstiprināts ar Lēmumu 2002/358 (Tiesas 2012. gada 29. marta spriedums lietā C-504/09 P Komisija/Polija, 77. punkts, un iepriekš 30. punktā minētais spriedums lietā Komisija/Igaunija, 79. punkts). Saskaņā ar Direktīvas 2003/87 preambulas ceturto apsvērumu šis protokols uzliek saistības Savienībai un dalībvalstīm 2008.–2012. gadā par 8 % samazināt kopējās antropogēnās siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas, salīdzinot ar 1990. gadu).

68 No Direktīvas 2003/87 1. panta otrās daļas un preambulas trešā apsvēruma izriet, ka pēc tās grozīšanas ar Direktīvu 2009/29 Direktīvā 2003/87 ir paredzēts, ka vēl vairāk jāsamazina siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas, lai sekmētu emisiju samazināšanu tādā mērā, kā no zinātnes viedokļa ir vajadzīgs, lai novērstu bīstamas klimata pārmaiņas. Kā izriet no šiem noteikumiem, kā arī Direktīvas 2009/29 preambulas 3., 5., 6. un 13. apsvēruma, Direktīvas 2003/87 galvenais mērķis pēc tās grozīšanas ar Direktīvu 2009/29 ir līdz 2020. gadam globāli samazināt siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas Savienībā vismaz par 20 % salīdzinājumā ar to līmeni 1990. gadā.

69 Šis mērķis ir jāsasniedz, ievērojot virkni apakšmērķu un izmantojot noteiktus instrumentus. Galvenais instruments šajā ziņā ir Direktīvas 2003/87 1. panta pirmajā daļā un preambulas otrajā apsvērumā paredzētā siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēma. Šīs direktīvas 1. panta pirmajā daļā ir noteikts, ka šī sistēma veicina šo emisiju samazināšanu ekonomiski efektīvos un rentablos apstākļos. Citi apakšmērķi, kuri ir jāsasniedz ar minēto sistēmu, tostarp, kā norādīts šīs direktīvas preambulas piektajā un septītajā apsvērumā, ir ekonomiskās izaugsmes un nodarbinātības saglabāšana, kā arī iekšējā tirgus integritātes un konkurences nosacījumu saglabāšana (iepriekš 67. punktā minētais spriedums lietā Komisija/Polija, 77. punkts, un iepriekš 30. punktā minētais spriedums lietā Komisija/Igaunija, 79. punkts).

70 Runājot par Direktīvas 2003/87 galveno mērķi, proti, siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju samazināšanu Savienībā, Polija Republika atzīst, ka apstrīdētajā lēmumā ietvertie pasākumi ir vērsti uz šī mērķa īstenošanu.

71 Tomēr, apgalvojot, ka apstrīdētajā lēmumā pārāk strikti definējot līmeņatzīmes, ar to, neņemot vērā ekonomiskās un sociālās sekas, tiekot pārkāpti divi citi Direktīvas 2003/87 mērķi, proti, pieņemto pasākumu efektivitāte kā no izmaksu, tā ekonomiskā viedokļa, Polijas Republika noliedz, ka ar apstrīdēto lēmumu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas tiek samazinātas ekonomiski efektīvos un rentablos apstākļos.

72 Šajā ziņā jānorāda, ka līmeņatzīmju noteikšana ir tikai noteikta daļa no siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas tirdzniecības sistēmas, kuras saimniecisko loģiku veido tāda rīcība, ar ko siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju samazinājums, kas nepieciešams, lai sasniegtu iepriekš noteiktu vides rezultātu, tiek panākts ar zemākām izmaksām (iepriekš 30. punktā minētais spriedums lietā *Arcelor Atlantique et Lorraine* u.c., 32. punkts). Šī līmeņatzīmju noteikšana ir daļa no pagaidu noteikumiem attiecībā uz Direktīvas 2003/87 10.a pantā paredzēto bezmaksas kvotu izsniegšanu. Šo pasākumu mērķis, kā izriet no šī noteikuma 1. punkta trešās daļas, ir nodrošināt, ka kvotu piešķiršanas noteikumi veicina efektīvas tehnikas izmantošanu, lai samazinātu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas un uzlabotu energojaudu, un nevecināt emisiju palielināšanos. Kvotu sadale, kā tas ir norādīts Direktīvas 2009/29 preambulas 15. apsvērumā, ir balstīta uz izsoles principu, kāds ir paredzēts Direktīvas 2003/87 10. pantā. Tāpat no minētā apsvēruma izriet, ka šis princips tika izvēlēts, lai siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas sistēma darbotos ar vislielāko ekonomisko efektivitāti. It īpaši, atļaujot pārdot piešķirtās kvotas, ar šo sistēmu visi minētās sistēmas dalībnieki tiek mudināti radīt mazāku siltumnīcas efektu izraisošo gāzu daudzumu par tiem sākotnēji piešķirtajām kvotām, lai pārpalikumu nodotu citam dalībniekam, kas radījis lielāku emisiju daudzumu par tam piešķirtajām kvotām (iepriekš 30. punktā minētais spriedums lietā *Arcelor Atlantique et Lorraine* u.c., 32. punkts).

73 Turklāt jānorāda, ka likumdevējs kvotu tirdzniecības sistēmas darbības ietvaros ir ņēmis vērā dažādu reģionu situāciju un ekonomiku. Pirmkārt, darbības noteikumi, sākot no 2013. gada, tiks ieviesti pakāpeniski. Tā saskaņā ar Direktīvas 2003/87 9. panta pirmo daļu ik gadu piešķirto Savienības kvotu kopapjoms, sākot no 2013. gada, lineāri samazināsies, par aprēķina sākuma punktu ņemot 2008.–2012. gada laikposma vidu. Turklāt saskaņā ar Direktīvas 2003/87 10.a panta 11. punktu bezmaksas kvotu apjoms 2013. gadā būs 80 % no daudzuma, kas noteikts saskaņā ar 1. punktā minētajiem noteikumiem. Pēc tam bezmaksas kvotas ik gadu tiks samazinātas par vienādu daudzumu, lai 2020. gadā tiktu piešķirti 30 % bezmaksas kvotu un 2027. gadā bezmaksas kvotas netiktu piešķirtas. Līdz ar to saskaņā ar šiem noteikumiem iekārtas ar augstu CO_2 emisijas līmeni, tādas kā iekārtas noteiktos Savienības reģionos, kurās tiek izmantotas ogles un kurām līdz ar to ražošanai ir vajadzīgs lielāks skaits kvotu, trešā tirdzniecības laikposma sākumā saņems vēl lielāku daudzumu bezmaksas kvotu, lai nosegtu to vajadzības.

74 Otrkārt, kā izriet no Direktīvas 2009/29 preambulas 17. apsvēruma, likumdevējs mehānismu ir ieviesis, lai atbalstītu dalībvalstu, kurās ir salīdzinoši zems iedzīvotāju vidējais ienākums un salīdzinoši lielas izaugsmes iespējas, centienus līdz 2020. gadam samazināt oglekļa patēriņu to ekonomikā. Tā saskaņā ar Direktīvas 2003/87 10. panta 2. punkta a) apakšpunktu 88 % no kopējā izsolāmā kvotu apjoma tiek sadalīti starp dalībvalstīm daļās, kas ir vienādas ar attiecīgās dalībvalsts pārbaudīto emisiju daļu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju kvotu tirdzniecības sistēmā 2005. gadā vai vidējo rādītāju laikposmā no 2005. gada līdz 2007. gadam, atkarībā no tā, kura no vērtībām ir lielāka. Pēc tam saskaņā ar šī panta 2. punkta b) apakšpunktu 10 % no kopējā izsolāmā kvotu apjoma starp dažām dalībvalstīm tiek sadalīti Savienības solidaritātes un izaugsmes labad, lai samazinātu emisijas un pielāgotos klimata pārmaiņu sekām. Kā izriet no Direktīvas 2003/87 II A pielikuma, Polijas Republika ir viena no galvenajām 10 % no izsolē gūtajiem ienākumiem saņēmējām. Tas pats attiecas uz 2 % no kopējā kvotu skaita, kuras bija paredzēts izsolīt starp dalībvalstīm, kurās siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas 2005. gadā bija vismaz par 20 % zemākas par to emisiju līmeni atsauces gadā, kas tām ir piemērojams saskaņā ar Kioto protokolu atbilstoši Direktīvas 2003/87 10. panta 2. punkta c) apakšpunktam, lasot to kopā ar šīs direktīvas II B pielikumu. Turklāt jānorāda, ka saskaņā ar Direktīvas 2003/87 10.c panta 1. punkta c) apakšpunktu dalībvalsts, kurā 2006. gadā vairāk nekā 30 %

no visas elektroenerģijas tika ražoti tikai no fosilā kurināmā un IKP uz vienu iedzīvotāju tirgus cenās nepārsniedza 50 % no Savienības vidējā IKP uz vienu iedzīvotāju tirgus cenās, var paredzēt pagaidu bezmaksas kvotu sadali elektrības ražošanas iekārtām.

75 Turklāt Polijas Republika apšauba vienīgi apstrīdētā lēmuma atbilstību minēto apakšmērķu īstenošanai, nesniedzot plašāku argumentāciju un neņemot vērā mērķus, kas paredzēti Direktīvas 2003/87 10.a panta 1. punkta trešajā daļā. Līdz ar to Polijas Republika apgalvo, ka tādu iekārtu gadījumā, kurām tiek piešķirts mazāk bezmaksas kvotu par to emisiju daudzumu ražošanas procesā, protams, tiek veikts ieguldījums tādās tehnoloģijās, kurās tiek izmantots tas pats kurināmais, tikai ar mazāku emisiju daudzumu. Tomēr tā neņem vērā faktu, ka šie ieguldījumi var veicināt arī jaunu ekonomikas nozaru attīstību, kas var radīt jaunas darba vietas. Līdz ar to Polijas Republikas arguments ir pārāk šaurs un tāpēc ir jānoraida.

76 No iepriekš minētā izriet, ka Polijas Republika nav iesniegusi pierādījumus, kas ļautu uzskatīt, ka līmeņatzīmju noteikšana ir bijusi acīmredzami neatbilstoša izvirzītajiem mērķiem.

77 No cita viedokļa raugoties, attiecībā uz apstrīdētā lēmuma nepieciešamību Polijas Republika apgalvo, ka, pārāk strikti definējot līmeņatzīmes, ar apstrīdēto lēmumu tiekot pārsniegts tas, kas nepieciešams, lai sasniegtu mērķi samazināt emisiju daudzumu. Tā uzskata, ka Direktīvā 2003/87 neesot paredzēts koriģējošs mehānisms gadījumam, kad bezmaksas kvotu skaits ir nepietiekams attiecīgajām iekārtām, bet mērķa samazināt emisijas īstenošana tiek nodrošināta. Turklāt pārāk zemas līmeņatzīmes novestu pie bezmaksas kvotu daudzuma vienreizēja drastiska samazinājuma 2013. gadā. Neesot pietiekami daudz laika, lai attiecīgajās iekārtās nomainītu izmantotās tehnoloģijas vai kurināmo. Tā apgalvo, ka apstrīdētā lēmuma izstrādes stadijā tā esot piedāvājusi ieviest korekcijas koeficientu, kas būtu piemērojams visām samazinošajām līmeņatzīmēm un tiktu aprēķināts, pamatojoties uz visefektīvāko iekārtu, kurās tiek izmantotas ogles, vai iekārtu, kurās tiek izmantots tāds kurināmais ar augstāku emisiju nekā dabasgāzei, kura vērtība ir samazināta līdz 90 % no dabasgāzes vērtības, rezultātiem, kas ļautu, piemēram, sasniegt trīs Direktīvas 2003/87 apakšmērķus, proti, efektīvi samazināt siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju kā no izmaksu, tā ekonomiskās efektivitātes viedokļa. Komisija šo priekšlikumu esot noraidījusi.

78 Sava argumenta par to, ka noteiktās līmeņatzīmes ir bijušas pārāk striktas, pamatošanai Polijas Republika norāda, ka emisijas kvotu tirgus cena, kas esot bijusi aptuveni EUR 15 par tonnu CO_2, trešajā tirdzniecības laikposmā varētu būt no EUR 30 līdz EUR 48 par tonnu CO_2. Runājot par cementa rūpniecību, Komisijas noteiktā klinkera līmeņatzīme nozīmētu emisiju samazināšanu vismaz par 30 % attiecībā uz iekārtām, kurās tiek izmantots cits kurināmais. Runājot par siltuma nozari, apstrīdētajā lēmumā noteiktās siltuma līmeņatzīmes piemērošana, neņemot vērā korekcijas attiecībā uz mājsaimniecībām, novestu pie kvotu 50 % deficīta šajā nozarē. Tā rezultātā Polijas ķīmijas rūpniecībai būtu jāsedz izdevumi 257 miljonu euro apmērā 2013. gadā un 381 miljona euro apmērā 2020. gadā. Attiecībā uz sodas ražošanu emisijas būtu jāsamazina par 30 %. Runājot par papīra rūpniecību, Polijā emisijas šajā nozarē būtu jāsamazina par 45 %. Attiecībā uz cukura rūpniecību Polijas Republika apgalvo, ka kvotu deficīts 2013. gadā būšot 28 %. Turklāt šajās rūpniecības nozarēs, lai samazinātu emisijas, jau tiekot piemērotas labākās pieejamās tehnoloģijas.

79 Pirmkārt, attiecībā uz Polijas Republikas apgalvojumu, saskaņā ar kuru apstrīdētā lēmuma dēļ siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju samazināšana 2013. gadā pārsniegtu 20 %, ir jānorāda, ka šo argumentu nepamato neviens fakts vai pierādījums. Kā norāda Komisija, samazināšanas apjoms ir atkarīgs ne tikai no līmeņatzīmēm, bet arī no citiem faktoriem, tostarp no ekonomiskās situācijas Eiropā un no nosacījumiem, kas pastāvīgi mainās.

80 Otrkārt, runājot par Polijas Republikas argumentu, saskaņā ar kuru līmeņatzīmju noteikšana apstrīdētajā lēmumā attiecībā uz dažu nozaru iekārtām nozīmētu emisiju kvotu samazināšanu 2013. gadā par 20 %, ir jāatgādina, ka Direktīvas 2003/87 galvenais mērķis ir globāla siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju samazināšana Savienībā līdz 2020. gadam vismaz par 20 % salīdzinājumā ar to

līmeni 1990. gadā. Fakts, ka līmeņatzīmju noteikšana var novest pie vairāk nekā 20 % bezmaksas kvotu deficīta 2013. gadā attiecībā uz dažu nozaru iekārtām, neļauj secināt, ka arī šo iekārtu emisijas samazināsies līdz šādam līmenim. Tā kā saskaņā ar Direktīvas 2003/87 10. panta 1. punktu, sākot no 2013. gada, dalībvalstis pārdos izsolē visas kvotas, kas netiek izsniegtas bez maksas, nav obligāti jāveic šāda samazināšana attiecībā uz šīm iekārtām, bet trūkstošās kvotas var iegādāties izsolē. Tādējādi dalībvalstis var brīvi noteikt līmeni, līdz kādam tās vēlas samazināt siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas. Turklāt jānorāda, ka ar mērķi globāli samazināt minētās emisijas Savienībā līdz 2020. gadam par 20 % salīdzinājumā ar to līmeni 1990. gadā tiek plānots panākt vidējo samazinājumu un līdz ar to tas neattiecas uz konkrētu iekārtu.

81 Treškārt, Polijas Republika apgalvo, ka bija jāievieš korekcijas koeficients, kas būtu piemērojams visām samazinošajām līmeņatzīmēm un tiktu aprēķināts, pamatojoties uz visefektīvāko iekārtu, kurās tiek izmantotas ogles, vai iekārtu, kurās tiek izmantots tāds kurināmais ar augstāku emisiju nekā dabasgāzei, kura vērtība ir samazināta līdz 90 % no dabasgāzes vērtības, rezultātiem, kas ļautu efektīvi samazināt siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju kā no izmaksu, tā ekonomiskās efektivitātes viedokļa. Šajā ziņā, pirmkārt, ir jāatgādina, ka, nosakot emisijas līmeņatzīmes, Komisijai bija jāievēro Direktīvas 2003/87 10.a panta noteikumi. Taču ar papildu faktora ieviešanu, kas ietver kurināmā, kāds tiek izmantots, ņemšanu vērā, netiktu veicināta to īstenošanas pasākumu pilnīga saskaņošana Savienības līmenī, kas attiecas uz bezmaksas kvotu saskaņotu sadali, kuras ietvaros principā tiek aprēķināta produktu līmeņatzīme, kā tas ir paredzēts Direktīvas 2003/87 10.a panta 1. punkta pirmajā un ceturtajā daļā, bet novestu pie dažādiem noteikumiem attiecībā uz vienas nozares vai vienas apakšnozares iekārtām (skat. iepriekš 41. punktu).

82 No cita viedokļa raugoties, Polijas Republika nekādi nav pierādījusi, ka šāda korekcijas koeficienta ieviešana būtu efektīva, ņemot vērā Direktīvas 2003/87 galveno mērķi, proti, līdz 2020. gadam vismaz par 20 % samazināt siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju. Turklāt no Polijas Republikas apgalvojumiem neizriet, ka šāda korekcijas koeficienta ieviešana būtu efektīva, ņemot vērā mērķus, kas Direktīvas 2003/87 10.a panta 1. punkta trešajā daļā paredzēti līmeņatzīmju noteikšanai, proti, nodrošināt, lai kvotu piešķiršanas noteikumi veicinātu tādas tehnikas izmantošanu, kas efektīvi samazina siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju un uzlabo energojaudu, kā arī neveicina emisiju palielināšanos. Fakts, ka likumdevējs par sākuma punktu, lai definētu principus *ex ante* līmeņatzīmju noteikšanai pa nozarēm vai apakšnozarēm, ir izvēlējies Savienības nozares vai apakšnozares 10 % visefektīvāko iekārtu vidējo darbības rezultātu 2007. un 2008. gadā, pierāda, ka tas vēlējās noteikt šīs līmeņatzīmes ambiciozā līmenī. Šajā ziņā jānorāda, ka pretēji Polijas Republikas apgalvotajam šajā noteikumā nav paredzēts, ka iestādēm dalījumā pa nozarēm ir jāsaņem tāds bezmaksas kvotu skaits, kas atbilst 10 % visefektīvāko iekārtu, kurās tiek izmantots īpašs kurināmais, emisijām. Runājot par Polijas Republikas atsauci uz izmaksām un ekonomisko efektivitāti, jau ir ticis konstatēts, ka likumdevējs kvotu tirdzniecības sistēmas darbības ietvaros ir ņēmis vērā dažādu reģionu situāciju un ekonomiku (skat. iepriekš 73. un 74. punktu).

83 Tāpat jānorāda, ka līmeņatzīmes palielināšana korekcijas koeficienta ieviešanas dēļ attiecībā uz dažām iekārtām novestu pie lielāka skaita bezmaksas kvotu. Taču šāda palielināšana varētu novest arī pie ikgadējā maksimālā kvotu daudzuma, kāds ir paredzēts Direktīvas 2003/87 10.a panta 5. punktā, pārsniegšanas un pie nepieciešamības piemērot vienotu starpnozaru korekcijas koeficientu. Šī koeficienta piemērošana novestu pie vienotas bezmaksas kvotu sākotnējā daudzuma samazināšanas visās attiecīgajās nozarēs un apakšnozarēs. Līdz ar to kvotu, kas bez maksas piešķiramas tām iekārtām, attiecībā uz kurām ir paredzēts ieviest šādu korekcijas koeficientu, daudzuma palielināšana varētu novest pie šī veida kvotu samazināšanas attiecībā uz citām iekārtām.

84 Ceturtkārt, runājot par Polijas Republikas argumentu, saskaņā ar kuru pārāk zemas līmeņatzīmes novestu pie vienreizēja drastiska bezmaksas kvotu daudzuma samazinājuma 2013. gadā, ir jāatgādina, ka attiecībā uz tirdzniecības laikposmiem, sākot no 2013. gada, emisijas kvotu sadale ir balstīta uz izsoles principu (Direktīvas 2009/29 preambulas 15. apsvērums). Turklāt pirms grozījumu izdarīšanas ar Direktīvu 2009/29 Direktīvas 2003/87 10. pantā bija noteikts, ka attiecībā uz tirdzniecības

laikposmiem no 2005. līdz 2007. gadam un no 2008. līdz 2012. gadam dalībvalstīm ir jāpiešķir attiecīgi vismaz 95 % un 90 % bezmaksas kvotu. Taču ar Direktīvas 2003/87 10.a pantu ieviestās sistēmas mērķis saskaņā ar Direktīvas 2009/29 preambulas 21. apsvērumu ir panākt, lai 2013. gadā piešķirtās bezmaksas kvotas veidotu 80 % no daudzuma, kas atbilst Kopienas emisiju procentuālajam apjomam laikposmā no 2005. gada līdz 2007. gadam, ko šīs iekārtas emitējušas, proporcionāli Kopienas ikgadējam kvotu kopapjomam.

85 Turklāt Komisijai saskaņā ar Direktīvas 2003/87 10.a panta 1. punkta pirmo un ceturto daļu bija jāveic Savienības līmenī pilnībā saskaņoti pasākumi attiecībā uz saskaņotu bezmaksas kvotu sadali un katrai nozarei un apakšnozarei principā jāaprēķina līmeņatzīmes attiecībā uz produktu, lai iespējami vairāk samazinātu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas un palielinātu energoefektīvus ietaupījumus. Šādiem vispārīgiem noteikumiem ir raksturīgi, ka tiem uz vienām iekārtām ir lielāka ietekme nekā uz citām. Taču, kaut arī vajadzības izvērtēšana ir jāveic, ņemot vērā visas attiecīgās iekārtas visā Savienībā, šis fakts neļauj secināt, ka bija acīmredzams, ka līmeņatzīmes nav nepieciešamas attiecībā uz Direktīvas 2003/87 mērķiem.

86 Turpinājumā ir jānorāda, ka saskaņā ar Direktīvas 2003/87 10.a panta 11. punktu ir paredzēta katru gadu bez maksas piešķiramo kvotu daudzuma progresīva samazināšana par vienādu daudzumu, lai 2020. gadā tiktu piešķirti 30 % bezmaksas kvotu un 2027. gadā bezmaksas kvotas netiktu piešķirtas. Turklāt, tā kā Direktīva 2009/29, kurā ir ietverti noteikumi, kas ļauj noteikt *ex ante* līmeņatzīmes, tika pieņemta divus gadus pirms apstrīdētā lēmuma pieņemšanas un vairāk nekā trīs ar pus gadus pirms paredzētās šo līmeņatzīmju piemērošanas, sākot no 2013. gada, Polijas Republika nevar apgalvot, ka nav bijis pietiekami daudz laika, lai sagatavotos noteikumu, ar kuriem tiek regulēti tirdzniecības laikposmi, sākot no 2013. gada, piemērošanai attiecīgajām iekārtām.

87 Piektkārt, Polijas Republika apgalvo, ka Direktīvā 2003/87 nav paredzēts koriģējošs mehānisms gadījumam, kad bezmaksas kvotu skaits nav pietiekams attiecīgajām iekārtām, bet mērķa samazināt emisijas īstenošana tiek nodrošināta. Taisnība, ka ar vienota starpnozaru korekcijas koeficienta piemērošanu Direktīvas 2003/87 10.a panta 5. punktā ir paredzēts koriģējošs mehānisms gadījumam, kad bezmaksas piešķiramo kvotu sākotnējais kopējais skaits, ko ir paziņojušas dalībvalstis, pārsniedz maksimālo bez maksas piešķiramo kvotu skaitu. Turpretim šajā direktīvā nav paredzēts koriģējošs mehānisms pretējā nozīmē. Konkrētāk, ar minēto direktīvu Komisijai nav uzlikts pienākums definēt *ex ante* līmeņatzīmes tādējādi, ka tiek izlietots viss Direktīvas 2003/87 10.a panta 5. punktā paredzētais bezmaksas kvotu ikgadējais maksimālais daudzums. Tieši pretēji, tā kā kvotu sadale ir balstīta uz izsoles principu, minētās direktīvas 10.a pantā paredzētajiem noteikumiem par kvotu sadali ir pagaidu raksturs.

88 No minētā izriet, ka Polijas Republika nav izvirzījusi pierādījumus, kas ļautu uzskatīt, ka ir acīmredzami, ka tas, ka Komisija apstrīdētajā lēmumā ir noteikusi līmeņatzīmes, nebija nepieciešams Direktīvā 2003/87 paredzēto mērķu īstenošanai.

89 Treškārt, runājot par apstrīdētā lēmuma samērīgumu šaurā nozīmē, ir jāatgādina, ka, piemērojot šo principu, pat ja tas ir atbilstošs un nepieciešams leģitīmi izvirzītu mērķu īstenošanai, apstrīdētais lēmums nevar radīt ar izvirzītajiem mērķiem nesamērīgas neērtības. Šajā ziņā Polijas Republika apgalvo, ka apstrīdētā lēmuma rezultātā samazināsies to uzņēmumu konkurētspēja, kuri atrodas dalībvalstīs, kur ražošana balstās uz ogļu izmantošanu par kurināmo, salīdzinājumā ar konkurējošiem uzņēmumiem, kuri atrodas dalībvalstīs, kur ražošana balstās uz citu enerģijas avotu, tādu kā dabasgāze, izmantošanu. Saskaņā ar tās teikto iepriekš minētais pirmās grupas valstīs radītu drastisku preču cenu palielinājumu, kam būtu smagas sociālas un ekonomiskas sekas. Turklāt apstrīdētajam lēmumam esot būtiska negatīva ietekme uz iekšējā tirgus darbību un tas kavējot tā pienācīgu darbību. Tā apgalvo, ka gadījumā, ja no 2013. gada tiks ieviestas Komisijas pieņemtās siltuma līmeņatzīmes, apkures cena pilsētās palielināsies par aptuveni 22 %.

90 Pirmkārt, jāatgādina, ka izmaksas, uz kurām atsaucas Polijas Republika saistībā ar attiecīgajām iekārtām, ir saistītas ar pienākumu iegādāties izsolēs iztrūkstošās kvotas; tas ir ar Direktīvu 2009/29 ieviests noteikums. Saskaņā ar EKL 174. panta 2. punktā paredzēto "piesārņotājs maksā" principu kvotu tirdzniecības sistēmas mērķis ir noteikt siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju cenu un ļaut operatoriem izvēlēties maksāt šo cenu vai samazināt to emisijas. Turklāt jānorāda, ka saskaņā ar Direktīvas 2003/87 10. panta 3. punktu dalībvalstis šajā noteikumā paredzētajās robežās lemj par ienākumu, kas gūti no kvotu pārdošanas izsolē, izmantošanu. Līdz ar to tās var palīdzēt samazināt izmaksas, kādas rodas Polijas Republikai saistībā ar attiecīgajām iekārtām.

91 Otrkārt, izmaksas, kādas faktiski radīsies saistībā ar iekārtām, kurās tiek izmantots kurināmais ar augstu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju, tirdzniecības laikposmos, sākot no 2013. gada, būs atkarīgas no emisijas kvotu tirgus cenas. Polijas Republika apgalvo, ka 2011. gada jūlijā šī cena bija EUR 15 par tonnu CO_2. Komisija norāda, ka 2011. gada oktobrī šī cena bija EUR 11 par tonnu CO_2. Runājot par šo cenu tirdzniecības laikposmā, sākot no 2013. gada, Polijas Republika apgalvo, ka tā tiekot lēsta robežās no EUR 30 par tonnu CO_2 līdz EUR 48 par tonnu CO_2. Taču, tā kā šie plānotie lielumi nav skaidri noteikti, nevar tikt izslēgts, ka emisijas kvotu cena būs zemāka vai augstāka. Līdz ar to faktiskās izmaksas nav iespējams noteikt iepriekš.

92 Treškārt, jāatgādina, ka likumdevējs, izveidojot kvotu tirdzniecības sistēmu, ir ņēmis vērā dažādu reģionu situāciju un ekonomiku (skat. iepriekš 73. un 74. punktu). Turklāt, lai apmierinātu ekonomiski pamatoto pieprasījumu salīdzinājumā ar siltuma vai aukstuma ražošanu, ir ieviesti noteikumi bezmaksas kvotu piešķiršanai pilsētas apkurei, kā arī koģenerācijai (Direktīvas 2003/87 10.a panta 4. punkts). Turklāt saskaņā ar Direktīvas 2003/87 10.a panta 6. punktu dalībvalstis var veikt arī finanšu pasākumus par labu tām nozarēm vai apakšnozarēm, kuras tiek uzskatītas par pakļautām būtiskam oglekļa emisiju pārvirzes riskam to ar siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijām saistīto izmaksu dēļ, kas tiek novirzītas uz elektrības cenu, lai kompensētu šīs izmaksas. Turklāt Direktīvas 2003/87 10.a panta 12. punktā ir ietverts speciāls noteikums attiecībā uz bezmaksas kvotu piešķiršanu to nozaru un apakšnozaru iekārtām, kuras ir pakļautas būtiskam oglekļa emisiju pārvirzes riskam.

93 Ņemot vērā iepriekš minēto, Polijas Republika nav iesniegusi pierādījumus, kas ļautu uzskatīt, ka tas, ka Komisija apstrīdētajā lēmumā ir noteikusi līmeņatzīmes, šaurā nozīmē bija acīmredzami nesamērīgi.

94 Līdz ar to trešais pamats ir jānoraida.

Par ceturto pamatu – Direktīvas 2003/87 10.a panta pārkāpumu, kā arī Komisijas kompetences pieņemt apstrīdēto lēmumu neesamību

95 Polijas Republika apgalvo, ka, pieņemot apstrīdēto lēmumu, Komisija esot pārkāpusi Direktīvas 2003/87 10.a pantu, lasot to kopā ar tās 1. pantu, un pārsniegusi savu kompetenci.

Par pirmo daļu – Direktīvas 2003/87 10.a panta 2. punkta pirmās daļas pārkāpumu

96 Polijas Republika būtībā apgalvo, ka Komisija ir pārkāpusi Direktīvas 2003/87 10.a panta 2. punkta pirmo daļu, jo, definējot *ex ante* līmeņatzīmes, tā par sākuma punktu ir izvēlējusies šajā noteikumā paredzētu metodi un pēc tam koriģējusi šādi iegūto līmeni, ņemot vērā visu Savienības *acquis*, proti, it īpaši dalībvalstu tiesības definēt to energopiegādes sistēmu, vienlīdzīgas attieksmes principu, pastāvīgas attīstības principu, Savienības politikas vides jomā principus, kā arī samērīguma principu. Apstrīdētā lēmuma preambulas piektajā apsvērumā norādot, ka nav paredzēta nekāda atšķirība, ņemot vērā ģeogrāfiskos kritērijus vai pamatojoties uz tehnoloģijām, izejmateriāliem vai izmantoto kurināmo, Komisija esot izslēgusi iespēju piemērot minētos *acquis* noteikumus.

97 Direktīvas 2003/87 10.a panta 2. punkta pirmajā daļā ir noteikts, ka, nosakot principus *ex ante* līmeņatzīmes izstrādei atsevišķās nozarēs un apakšnozarēs, par sākuma punktu tiek ņemts nozares vai apakšnozares 10 % efektīvāko iekārtu darbības vidējais rādītājs Kopienā 2007. un 2008. gadā.

98 Tādējādi šajā noteikumā ir definēta vienīgi metode, kura ir jāizmanto par sākumpunktu, lai definētu *ex ante* līmeņatzīmju noteikšanas principus. Taču Polijas Republika neapgalvo, ka Komisija ir pieļāvusi kļūdu, definējot šo sākumpunktu, bet apstiprina, ka, tiklīdz sākumpunkts ir ticis definēts pēc Direktīvas 2003/87 10.a panta 2. punkta pirmajā daļā paredzētās metodes piemērošanas, Komisijai tas esot bijis jākoriģē, ņemot vērā visu Savienības *acquis*, it īpaši Savienības tiesību normas un principus, kas tikuši izvirzīti pirmā, otrā un trešā pamata ietvaros. Tomēr šāds koriģēšanas pienākums nekādā ziņā skaidri neizriet no šī noteikuma.

99 Pamatojoties uz sākumpunktu, kas ir ticis definēts pēc Direktīvas 2003/87 10.a panta 2. punkta pirmajā daļā paredzētās metodes piemērošanas, Komisijai *ex ante* līmeņatzīmes bija jānosaka, ievērojot minētās direktīvas 10.a panta 1. punktā ietvertos noteikumus. Tā cita starpā saskaņā ar minētā 1. punkta trešo un ceturto daļu līmeņatzīmju noteikšanai bija jānodrošina, lai kvotu sadale rosinātu samazināt siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas un izmantot energoefektīvas tehnoloģijas, uzmanību pievēršot vislietderīgākajiem paņēmieniem, aizstājējiem, alternatīviem ražošanas procesiem, augstas efektivitātes koģenerācijai, energoefektīvai dūmgāzu izmantošanai, biomasas izmantošanai un CO_2 uztveršanai, transportēšanai un uzglabāšanai, ja šādas iekārtas ir pieejamas, un neradītu stimulu palielināt emisijas. Turklāt līmeņatzīme bija jāaprēķina attiecībā uz galaproduktu, nevis izejmateriāliem, lai tādējādi attiecīgajā nozarē vai apakšnozarē visā ražošanas procesā iespējami vairāk samazinātu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas un palielinātu energoefektīvus ietaupījumus.

100 Ka jau tika norādīts, Komisijai, lai noteiktu emisiju līmeņatzīmes, ir plaša rīcības brīvība. Tomēr, pat esot šādai rīcības brīvībai, tai sava izvēle ir jāpamato ar objektīviem, aplūkojamajā tiesību aktā izvirzītajam mērķim atbilstošiem kritērijiem, ņemot vērā visus faktus, kā arī šī akta pieņemšanas brīdī pieejamos tehniskos un zinātniskos datus (skat. iepriekš 36. punktu).

101 No apstrīdētā lēmuma preambulas 5.–12. apsvēruma izriet, ka pirms līmeņatzīmju noteikšanas Komisijai bija jāveic sarežģīta analīze un jāapspriežas ar nozaru un apakšnozaru pārstāvjiem. Runājot, konkrētāk, par līmeņatzīmju vērtību noteikšanu, no apstrīdētā lēmuma preambulas astotā apsvēruma izriet, ka Komisija ir analizējusi, vai Direktīvas 2003/87 10.a panta 2. punkta pirmajā daļā paredzētie atskaites punkti pietiekami atspoguļo efektīvākos paņēmienus, aizstājējus, alternatīvus ražošanas procesus, augstas efektivitātes koģenerāciju, dūmgāzu energoefektīvu izmantošanu, biomasas izmantošanu un CO_2 uztveršanu un uzglabāšanu, ja šādas iekārtas ir pieejamas.

102 No minētās analīzes neizriet, ka Komisija, nosakot līmeņatzīmes uz Direktīvas 2003/87 10.a panta pamata, ir pārsniegusi savas rīcības brīvības robežas.

103 Šāds secinājums nevar tikt apšaubīts ar Polijas Republikas argumentiem par Savienības tiesību aktiem un principiem, kas tikuši izvirzīti pirmā, otrā un trešā pamata ietvaros.

104 Pirmkārt, runājot par Polijas Republikas argumentu, kas ir balstīts uz LESD 192. panta 2. punkta pirmās daļas c) apakšpunktu, saskaņā ar kuru apstrīdētais lēmums būtiski ietekmē izvēli starp dažādiem enerģijas avotiem un Polijas energoapgādes struktūru (skat. iepriekš 10. punktu), ir jāatgādina, ka likumdevējs, pieņemot Direktīvu 2009/29, kā izriet no tās preambulas astotā apsvēruma, vēlējās ieviest saskaņotāku emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu. Šī sistēma atbilstoši Direktīvas 2003/87 10. pantam īpaši bija balstīta uz kvotu piešķiršanu izsoles kārtībā, sākot no 2013. gada, un ar to bija paredzēti pagaidu noteikumi attiecībā uz minētās direktīvas 10.a pantā paredzēto bezmaksas kvotu izsniegšanu.

105 Kā jau tika konstatēts, pilnībā saskaņotiem pasākumiem Savienības līmenī, kuri attiecas uz saskaņotu Direktīvas 2003/87 10.a pantā paredzēto bezmaksas kvotu sadali, ir raksturīgi, ka tiem uz vienām iekārtām ir lielāka ietekme nekā uz citām (skat. iepriekš 85. punktu). Lai kompensētu iespējamās siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju kvotu tirdzniecības sistēmas, kas grozīta ar Direktīvu 2009/29, negatīvās sekas dažās dalībvalstīs no 2013. gada, likumdevējs ir ņēmis vērā dažādu reģionu situāciju un ekonomiku (skat. iepriekš 73. un 74. punktu).

106 Pagaidu noteikumi attiecībā uz bezmaksas kvotu izsniegšanu, kas saskaņā ar Direktīvas 2003/87 10.a panta 11. punktu katru gadu samazinās par vienādu daudzumu, neaprobežojas tikai ar līmeņatzīmju noteikšanu apstrīdētajā lēmumā. Taisnība, ka līmeņatzīmju vērtība ir noteicošā, lai aprēķinātu iekārtai piešķiramo bezmaksas kvotu daudzumu (skat. iepriekš 41. punktu). Tomēr saskaņā ar Direktīvas 2003/87 10.a panta 5. punktu maksimālais gadā bez maksas piešķiramo kvotu skaits ir ierobežots. Ja gadā bez maksas piešķiramo emisiju kvotu pagaidu daudzums laikā no 2013.–2020. gadam, kā to piedāvā dalībvalstis saskaņā ar minētās direktīvas 11. panta 1. punktu un apstrīdētā lēmuma 15. panta 1. punktu un 2. punkta e) apakšpunktu, pārsniegs šīs direktīvas 10.a panta 5. punktā paredzēto robežu, Komisijai būs jāpiemēro vienots korekcijas koeficients, kas samazinās bez maksas piešķiramo kvotu daudzumu visās nozarēs. Taču jau ir ticis konstatēts, ka izvēle par labu nevis dabasgāzes, bet cita kurināmā, piemēram, ogļu, jaudas izmantošanai neļautu izvairīties no tā, ka pret iekārtām, kas ir dažādās situācijās dažādu kurināmo izmantošanas dēļ, tiek piemērota vienlīdzīga attieksme (skat. iepriekš 50. punktu). Turklāt jāatgādina, ka iekārtu gadījumā nav pienākuma samazināt to siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju, bet ir iespējams iegādāties iztrūkstošo kvotu skaitu izsolē. Tāpat attiecībā uz iekārtām brīvi var tikt noteikts līmenis, līdz kādam samazināmas to siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas (skat. iepriekš 80. punktu). Turklāt starp šīs pašas direktīvas 10.a pantā minētajiem pagaidu noteikumiem ir ietverti arī speciāli noteikumi attiecībā uz to nozaru un apakšnozaru iekārtām, kuras ir pakļautas būtiskam oglekļa emisiju pārvirzes riskam (skat. iepriekš 57. punktu).

107 No minētā izriet, ka emisiju kvotu tirdzniecības sistēmas ietekme uz dalībvalstu izvēli starp dažādiem enerģijas avotiem un to vispārējo energoapgādes sistēmu, uz kādu norādījusi Polijas Republika, būtībā varētu izrietēt no Direktīvā 2003/87 paredzētajiem noteikumiem, nevis no apstrīdētajā lēmumā noteiktajām līmeņatzīmēm. Līdz ar to, pat pieņemot, ka šāda ietekme pastāv, ko Polijas Republika nav pierādījusi, jo tā ir atsaukusies vienīgi uz iekārtu operatoru papildu izmaksām saistībā ar bezmaksas kvotu nepietiekamo skaitu it kā pārāk zemo *ex ante* līmeņatzīmju dēļ (skat. iepriekš 78. punktu), tās būtu minētās direktīvas, nevis apstrīdētā lēmuma, kas neietver neko vairāk kā tās pareizu piemērošanu, sekas.

108 Otrkārt, runājot par argumentu, kas balstīts uz LESD 191. panta 2. punktu, lasot to kopā ar tā 3. punktu, Polijas Republika apgalvo, ka, neņemot vērā ģeogrāfiskos kritērijus, tehnoloģijas, izejmateriālus un izmantotos kurināmos, lai noteiktu produktu līmeņatzīmes, Komisija esot pārkāpusi LESD 11. pantā vispārēji paredzēto un vides jomā ar LESD 191. panta 2. punktu ieviesto ilgtspējīgas attīstības principu. Pretēji šim pēdējam noteikumam Komisija, īstenojot savu vides aizsardzības politiku, neesot ņēmusi vērā situāciju dažādos Savienības reģionos dažādības kritēriju. Turklāt saskaņā ar LESD 191. panta 3. punktu Komisijai esot bijis jāņem vērā ieguvumi un izmaksas, kas izriet no vides aizsardzības pasākumu īstenošanas, kā arī sociālie, humanitārie un vides aspekti un nemateriālie ieguvumi. Saskaņā ar Polijas Republikas apgalvoto šo datu attiecībā uz Polijas Republikā izmantotajiem enerģijas avotiem salīdzināšana ar citu dalībvalstu datiem apstiprinātu tās kā dalībvalsts, kurā ir vislielākais ogļu patēriņš, īpatnības, vienlaikus tai esot vienai no lielākajām šī kurināmā ražotājām. Līdz ar to apstrīdētais lēmums tai uzliktu pienākumu pilnībā pārkārtot tās enerģētikas politiku.

109 Pirmkārt, jāatgādina, ka Direktīva 2003/87 ir balstīta uz EKL 175. panta 1. punktu, saskaņā ar kuru Padome ir tiesīga lemt par darbībām, kādas veicamas Kopienai, lai īstenotu EKL 174. pantā (vēlāk, pēc grozījumiem – LESD 191. pants) paredzētos mērķus. Šie mērķi saskaņā ar EKL 174. panta 1. punktu ir saglabāt, aizsargāt un uzlabot vides kvalitāti, aizsargāt cilvēku veselību, apdomīgi un racionāli izmantot dabas resursus, kā arī starptautiskā līmenī veicināt pasākumus, ar kuriem tiek risinātas reģionu vai

pasaules mēroga vides problēmas. Saskaņā ar minētā panta 2. punktu Kopienas politika attiecībā uz vidi tiecas panākt augsta līmeņa aizsardzību, ievērojot dažādu Kopienas reģionu stāvokļa atšķirības. Tā pamatojas uz piesardzības un preventīvas darbības principiem, uz principu, ka videi nodarīts kaitējums jālabo, pirmām kārtām novēršot tā cēloni, un uz "piesārņotājs maksā" principu. Šī panta 3. punktā ir noteikts, ka, izstrādājot politiku attiecībā uz vidi, Kopiena ņem vērā cita starpā iespējamos ieguvumus un izmaksas darbības vai bezdarbības gadījumā.

110 Otrkārt, runājot par Polijas Republikas argumentu, saskaņā ar kuru Komisija, nosakot produkta līmeņatzīmes, neesot ņēmusi vērā dažādās situācijas dažādos Savienības reģionos, ir jāatgādina, ka saskaņā ar Direktīvas 2003/87 10.a panta 1. punkta pirmo daļu Komisijai bija jāpieņem Savienības mērogā pilnībā saskaņoti īstenošanas noteikumi. Turklāt atšķirīga attieksme pret Savienības reģioniem, ņemot vērā tajos izmantotos enerģijas avotus, novestu pie tā, ka dažos reģionos faktiski tiktu akceptēti augstāki siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas līmeņi. Saskaņā ar minētās direktīvas 10.a panta 1. punkta ceturto daļu līmeņatzīme produktiem ir jāaprēķina tādējādi, lai iespējami vairāk samazinātu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas. Turklāt jānorāda, ka likumdevējs kvotu tirdzniecības sistēmas darbības ietvaros ir ņēmis vērā dažādu reģionu situāciju un ekonomiku (skat. iepriekš 73. un 74. punktu).

111 Treškārt, runājot par argumentu, saskaņā ar kuru tāpēc, ka nav tikuši ņemti vērā ieguvumi un izmaksas, kas izriet no produktu līmeņatzīmju noteikšanas apstrīdētajā lēmumā, Polijas Republikai pilnībā būs jāpārkārto sava uz valsts ogļu resursiem balstītā enerģētikas politika, ir jāatgādina, ka saskaņā ar Direktīvas 2003/87 10.a panta 3. punktu bezmaksas kvotu piešķiršana elektroenerģijas ražotājiem principā ir izslēgta. Iespēja pagaidu pasākumu veidā piešķirt bezmaksas kvotas iekārtām, ar kurām tiek ražota elektroenerģija, minētās direktīvas 10.c pantā ir paredzēta vienīgi izņēmuma kārtā. Kaut arī ir taisnība, ka attiecīgās valsts enerģētikas politika neattiecas tikai uz elektroenerģijas nozari, bet pirmām kārtām attiecas uz visu energoapgādes sistēmu, izmantojamo enerģijas avotu savstarpēju atkarību un vides aizsardzības mērķiem, ir jānorāda, ka produktu līmeņatzīmju noteikšana apstrīdētajā lēmumā nekavē izmantot uz ogļu izmantošanu balstītas tehnoloģijas. No vienas puses, šim lēmumam var būt tādas sekas, ka iekārtu, kurās tiek izmantotas šādas tehnoloģijas, gadījumā ir jāveic ieguldījumi inovatīvās tehnoloģijās, kas ļauj vēl vairāk samazināt siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju. Šādi rīkojoties, nav izslēgts, ka iekārtās tiks turpināts izmantot tehnoloģijas, kuru pamatā ir ogles, jo, kā apgalvo Polijas Republika, attiecībā uz tām ir reģistrēts pastāvīgs emisiju intensitātes samazinājums. No otras puses, apstrīdētajam lēmumam var būt tādas sekas, ka šo iekārtu gadījumā saskaņā ar LESD 191. panta 2. punktā paredzēto "piesārņotājs maksā" principu kvotas, kas nepieciešamas, lai nosegtu to ražošanas procesā radušās emisijas, kuras netiek nosegtas ar bezmaksas kvotām, būs jāiegādājas izsolē. Tomēr šādas sekas bija paredzētas jau minētajā direktīvā. Tādējādi Polijas Republika nav pierādījusi, ka produktu līmeņatzīmju noteikšanas apstrīdētajā lēmumā rezultātā tai pilnībā būs jāpārkārto tās enerģētikas politika.

112 Treškārt, attiecībā uz Polijas Republikas argumentu, kas ir balstīts uz LESD 194. panta 2. punkta otrās daļas pārkāpumu, kā arī vienlīdzīgas attieksmes principa un samērīguma principa pārkāpumu, pietiek norādīt, ka no apsvērumiem, kas attiecas uz pirmo pamatu, otrā pamata pirmo daļu un trešo pamatu, izriet, ka šie argumenti ir jānoraida.

113 Kaut arī Polijas Republika savā replikā apgalvo, ka apstrīdētajam lēmumam ir jāatbilst Savienības tiesībām kopumā, tā pietiekami juridiski neprecizē iespējami pārkāpto tiesību normu. Saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas statūtu 21. panta pirmo daļu, kas ir piemērojama Vispārējā tiesā saskaņā ar šo pašu statūtu 53. panta pirmo daļu, un Vispārējās Tiesas Reglamenta 44. panta 1. punkta c) apakšpunktu ikvienā prasības pieteikumā cita starpā ir jābūt ietvertam izvirzīto pamatu kopsavilkumam. Šīm norādēm ir jābūt pietiekami skaidrām un precīzām, lai atbildētājs varētu sagatavot savu aizstāvību vai Vispārējā tiesa – lemt par prasību, vajadzības gadījumā bez papildu informācijas prasības pamatojumam (skat. 2008. gada 12. marta spriedumu lietā T-332/03 *European Service Network*/Komisija, Krājumā nav publicēts, 229. punkts un tajā minētā judikatūra).

114 Līdz ar to šī pamata pirmā daļa ir jānoraida.

Par otro daļu – Direktīvas 2003/87 10.a panta 1. punkta otrās daļas, lasot to kopā ar šīs direktīvas 1. pantu, pārkāpumu

115 Polijas Republika apgalvo, ka Komisija esot pārkāpusi Direktīvas 2003/87 10.a panta 1. punkta otro daļu, jo šis noteikums esot bijis jāpiemēro, ņemot vērā šīs direktīvas mērķus, proti, siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas samazināšanu un pasākumu efektivitāti no izmaksu un ekonomikas viedokļa. Saskaņā ar minētās direktīvas 10.a panta 1. punkta otro daļu Komisijai esot bijis jāņem vērā metode, kas ļauj noteikt emisiju līmeņatzīmes, negrozot būtiskus minētās direktīvas elementus. Taču apstrīdētajā lēmumā Komisija neesot ņēmusi vērā šī lēmuma ietekmi uz to mērķu īstenošanu, kas attiecas uz pasākumu efektivitāti no izmaksu un ekonomikas viedokļa, kaut arī saskaņā ar šīs direktīvas 1. pantu visi šajā direktīvā paredzētie mērķi esot vienlīdz svarīgi.

116 Jānorāda, ka ar šo argumentu tikai vēlreiz tiek atkārtots arguments, kas ticis izvirzīts trešā pamata ietvaros un attiecas uz apgalvotu apstrīdētā lēmuma rakstura neatbilstību Direktīvas 2003/87 mērķiem. Tāpēc tas to pašu iemeslu dēļ ir jānoraida (skat. iepriekš 66.–76. punktu).

117 Līdz ar to šī pamata otrā daļa ir jānoraida.

Par trešo daļu – Komisijas kompetences pieņemt apstrīdēto lēmumu neesamību

118 Polijas Republika apgalvo, ka, pieņemot apstrīdēto lēmumu, Komisija esot pārsniegusi kompetenci, kas tai piešķirta ar Direktīvu 2003/87, jo tā neesot ņēmusi vērā Savienības tiesību principus, kas minēti pirmā, otrā un trešā pamata ietvaros un esot ievērojami grozījusi būtiskus minētās direktīvas elementus. Saskaņā ar tās apgalvoto apstrīdētais lēmums esot uzskatāms nevis par minētās direktīvas izpildes pasākumu, bet par pasākumu, ar kuru tiek izveidota autonoma Savienības klimata politika.

119 Šajā ziņā, pirmkārt, ir jānorāda, ka, runājot par Savienības tiesību principu, kas ir izklāstīti pirmajā, otrajā un trešajā pamatā, iespējamu neņemšanu vērā, ar šo argumentu tikai vēlreiz tiek atkārtots arguments, kas ticis izvirzīts šī pamata pirmās daļas ietvaros un attiecas uz apgalvotu, Direktīvas 2003/87 10.a panta 2. punkta pirmajā daļā paredzētu pienākumu koriģēt atskaites punktu, lai definētu *ex ante* līmeņatzīmju noteikšanas principus. Līdz ar to tas to pašu iemeslu dēļ ir jānoraida (skat. iepriekš 96.–114. punktu).

120 Otrkārt, attiecībā uz apgalvoto būtisku Direktīvas 2003/87 elementu grozīšanu ir jānorāda, ka prasība, saskaņā ar kuru Savienības līmenī pilnībā saskaņotiem izpildes pasākumiem attiecībā uz saskaņotu bezmaksas kvotu sadali ir jābūt vērstiem uz to, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, izriet no šīs direktīvas 10.a panta 1. punkta otrās daļas. Taču Polijas Republikas arguments attiecībā uz šī noteikuma pārkāpumu jau ir ticis noraidīts šī pamata otrās daļas ietvaros. Tā kā Polijas Republika šīs daļas ietvaros nav iesniegusi nekādus papildu pierādījumus, tad arī šī pamata daļa ir jānoraida.

121 Treškārt, ir jānorāda, ka ar argumentiem, kurus Polijas Republika ir izvirzījusi šīs daļas ietvaros, nav pierādīts, ka Komisija nebija kompetenta pieņemt apstrīdēto lēmumu. Ja Komisija nebūtu ņēmusi vērā Savienības tiesību principus, kas minēti pirmā, otrā un trešā pamata ietvaros, un ja tā būtiski būtu grozījusi svarīgus Direktīvas 2003/87 elementus, tad tā būtu pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, nosakot līmeņatzīmes. Taču šie argumenti neattiecas uz jautājumu par Komisijas kompetenci noteikt līmeņatzīmes.

122 Tāpēc šī pamata trešā daļa un līdz ar to šis pamats pilnībā ir jānoraida.

123 No visa iepriekš minētā izriet, ka prasība ir jānoraida.

Par tiesāšanās izdevumiem

124 Atbilstoši Reglamenta 87. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums nav labvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs.

125 Tā kā Polijas Republikai spriedums ir nelabvēlīgs, tai jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus saskaņā ar Komisijas prasījumiem.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (septītā palāta)

nospriež:

1) prasību noraidīt;

2) Polijas Republika atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

Dittrich Wiszniewska-Białecka Prek

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2013. gada 7. martā.

[Paraksti]